1901. HARMINCZÖTÖDIK ÉVFOLYAM. 346. SZÁM. BUDAPEST, HÉTFŐ, DECZEMBER 16.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 788.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 40 kor. | Egy negyedévre 10 kor.
Egy fél évre . . 20 kor. | Egy hóra 3 kor. 60 fil.
Külföldre: 3 hóra Németországba 13 k. 40 fil. Francia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 18 k. 40 fil.
Egy szám ára 12 fil.

EGYETÉRTÉS

KIADOHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 706.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADOHIVATAL.
Párisban főügynökségünk: John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre.
Londonban főügynökségünk: Teleki József 11. Bloomsbury Square.
Frankfurtban a/M.: Németországi kizárólagos vezérképviselőségünk Daube G. L. és Társa, valamint összes fiókjai.
Bécsben: Danneberg I., I. Kumpfgasse Nr. 7. Dukes M. utódai. I., Wollzeile Nr. 6—8. Haasenstein és Vogler. I., Wallfischgasse 10. Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2. Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2. Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Zürichben: Orell, Füssli & Co.
és valamennyi hirdetési iroda.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérczikk.
Az orsz. magyar gazd. egyesület közgyülése.
A magyar gazdaszövetség közgyülése.
Rökk Szilárd alapitványa.
A transzváli háboru.
A román felirat.

Budapest, deczember 16.

Nagy kétségbeeséssel megy az ország a télbe. Még csak a kezdetén vagyunk, de a vidéken is, a fővárosban is már hallatszik a nyomor jajszava. Nincs munka, nincs kenyér, ellankadnak az erők a munkanélküliségben s éhezik a család.

A fővárosi utczákon megszámlálhatatlan beesett arczu munkanélküli ember lézeng. Alig van rajtuk annyi ruha, hogy testüket elfődje, de annyi semmi esetre sincs, hogy zimankós fergetegtől, hidegtől, szélvésztől védelmezze őket. Mert az éhség szilaj erővel kergeti őket. És előbb zálogházba vándorolnak a párnák, a szobabutorok s aztán sor kerül mindenre. Siralmas állapotban vannak a munkáslakások. Temérdek sok éhes gyermek nyüzsög bennük, a kik nem mehetnek iskolába, mert nincs czipőjük és a kik odahaza együtt éheznek apjukkal, anyjukkal. A nagy nyomorusággal együtt rohamosan terjed a betegségek különféle faja. Megtelnek a kórházak, a menedékházak elerőtlenedett beteg emberekkel.

A fővárosban is, az ország nagyobb vidéki városaiban is az élelmet osztó boltok folytatják áldásos müködésüket. Ezrenkint tolongnak az emberek ide, hogy kapjanak egy kis meleg levest, egy pohár tejet vagy egy szelet kenyeret. Nemcsak gyermekek, nemcsak tehetetlen öreg emberek, a kik már nem birják a munkát, hanem tagbaszakadt, izmos emberek is mindennapos vendégek itten, némelyik egész családjával. A szerencsétlen munkanélküliek esténként azzal a boldog reménynyel hajtják nyugalomra a fejüket, hogy reggelre majd talán vastag hóréteg lepi el az utczákat s igy az eltakaritással, a hólapátolással majd csak lesz valami munka, majd csak tudnak valamit keresni. De hiába reménykednek!

Nagy szorgalommal, nemes buzgósággal müködnek a jótékonysági egyesületek. Legfőbb gondjuk az, hogy az iskolás gyermekeket megmentsék az iskolának. Ellátják őket jó meleg ruhával s a hol lehet, élelmezésükről is gondoskodnak.

Mindez azonban csak nagyon kevéssé tudja a tömegnyomort enyhiteni. A gyárakban is megcsappant a munka. Egyremásra bocsátják el a munkásokat.

Egy kérvény feküdt a mult héten a képviselőház asztalán. A munkanélküliek kérvénye. Nem könyöradományt, nem alamizsnát, hanem munkát kérnek, hogy dolgozhassanak, hogy megélhessenek, hogy gondoskodhassanak családjukról.

Szép beszédek hangzottak el a honatyák ajkairól a nyomorgó nép érdekében. De itt tenni is kell valamit. Még pedig sürgősen. Munkát kell teremteni a sok ezer foglalkozás nélküli embernek. Emlékezzünk csak a tavalyi tüntetésekre, mikor megmozdult a munkanélküliek hatalmas serege és megfenyegette a fővárost. Az idei tél még szomorubbnak, még keservesebbnek igérkezik, mint a tavalyi. És az éhes ember odatartja mellét a golyózápor elé, ha éhenhalás fenyegeti.

A megyei tisztujitás. Csekély kivétellel e hét folyamán ejtik meg a magyarországi vármegyék az általános tisztujitást. A tisztikarokban nem igen lesz változás, csak ott, a hol a jelöltek a törvény által előirt minősitéssel nem birnak, fogják a főispánok veto-jogukat érvényesiteni. *Széll* Kálmán miniszterelnök mint belügyminiszter külön bizalmas körlevélben felhivta a főispánok figyelmét arra, hogy — minden más tekintet mellőzésével — csakis kellő kvalifikáczióval biró egyének jussanak be ez alkalommal a tisztikarba.

Az orsz. m. gazd. egyesület közgyülése.

Tegnap délelőtt tartotta rendes évi közgyülését az orsz. magyar gazdasági egyesület a váczi-utczai városháza nagytermében, gr. *Dessewffy* Aurél elnöklete alatt. A közgyülésre szokatlanul nagy számban jelentek meg az Omge fővárosi és vidéki tagjai, megjelent azon *Darányi* Ignácz földmivelési miniszter is, kivüle ott voltak még: Gróf *Károlyi* Sándor, gróf *Zselénszki* Róbert, *Bajanovics* Sándor, gróf *Majláth* József, *Tormay* Béla, *Balogh* Elemér, *Hreblay* Emil, *Molnár* István, *Rubinek* Gyula, *Szilassy* Zoltán, *Forster* Géza, *Jeszenszky* Pál, *Kazy* József, *Zoltán* Elek, *Wekerle* Sándor, megyeri *Krausz* Lajos, *Laehne* Hugó, *Mérey* Lajos, *Baitz* Lipót, ifjabb *Sternthal* Adolf, *Perczel* Ferencz, *Boronkay* György, bilkei *Pap* Mihály, *Kostyán* Ferencz, *Hamzsea* Agoston, *Habereger* György, *Reuss* Henrik, *Vörös* Sándor, *Bauvartz* Sándor, *Kenéz* Zoltán, *Angyal* Dezső, *Paizs* Gyula, *Sir* Lajos, *Vartay* János, *Havas* Jenő, *Kodolányi* Antal, *Fehér* Sándor, *Rossmayer* Imre, *Páll* József, *Landesz* József, *Lipthay* Béla, *Koppely* Géza, *Vécsey* Loránd, *Csiffáry* József, *Kichner* Lajos, *Fedák* István, *Jancsó* Dezső, *Bathó* Ferencz, *Ordódy* Pál, *Habereger* György, *Miklós* Gyula, *Károly* Rezső, *Schuszter* Ferencz, *Engel* Henrik, *Kállay* András, *Klimo* Imre, *Durbo* Imre, *Lázár* László, *Lipthay* István, *Koller* Gyula, *Levatics* László, *Drucker* Jenő, *Domahidy* Sándor, *Darányi* Kálmán, *Löherer* Andor, *Bolla* Mihály, *Nick* Ede, *Fidy* Lajos, báró *Mandorf* Géza, *Háry* Ágost, dr. *Csillagh* Gyula, *Rovara* Frigyes, *Egan* Lajos, *Kornstein* Hermann, *Lichtenberg* Mór, *Leitgeb Horváth* Károly, *Szántó* Lajos, *Suhajda* István, *Kovács* Lajos, *Paczolay* Zoltán, Laczay *Szabó* László, *Czeiner* Nándor, *Faltin* János, *Balázs* Árpád, *Simon* Pál, *Kriastély* Béla, *Haydin* Károly, *Dorner* Béla, *Hudaczik* Jenő, *Radó* Richard, *Ondrejovich* László, dr. *Gaál* Jenő, gróf *Dessewffy* Emil, *Hegyeshalmi* Lajos, *Gailhoffer* Jenő, *Szomjas* Lajos, *Tahy* István, *Hammersberg* Jenő, *Bernát* István, *Lázár* Pál, *Kiffinger* Béla, *Auspitz* Pál, *Propper* Samu, gróf *Széchenyi* Emil, *Galgóczy* Károly, *Merza* Márton, *Nyikos* Gyula, *Sándory* Rezső, *Metzner* Gyula, *Dömötör* László, *Czinner* György, dr. *Tóth* Jenő, *Kastel* László, *Wilfing* Nándor, Floch *Reichsberg* Álfréd, *Weidinger*, *De Pottere* Bruno, *Baross* Károly, dr. *Fenyvessy* Ferencz, *Zórád* István, *Lakner* László, *Horváth* Jenő, *Corchus* Béla, *Laszlovszky* Kálmán, *Siegler* Gyula.

Az elnöki megnyitó.

A közgyülést az O. M. G. E. elnöke: Gróf **Dessewffy** Aurél 11 órakor a következő beszéddel nyitotta meg:

Tisztelt közgyülés! A midőn a szép számban megjelent tagtársakat üdvözlöm, szabadjon egyuttal mult évi tevékenységünkre vigszapillantást vetnem.

A mint az előttünk fekvő évkönyv tanusitja, a mi tevékenységünk különösen arra terjed ki, hogy a mezőgazdasággal foglalkozóknak helyzetén csekély erőnkhöz képest könnyitsünk s azon módok és eszközökről gondoskodjunk, a melyek a gazdaközönség mai nehéz helyzetét lehetőleg elviselhetővé tehetik. Ha visszatekintünk arra, hogy általában ezen müködésünkben mily irányban mozogtunk, azt találom, hogy épen azon bizonytalan helyzet folytán, a mely alatt az Ausztriával való viszonyaink rendezése és másrészről a kereskedelmi szerződések megujitása küszöbén állunk, az országos közgazdasági tényezőkkel minél nagyobb egyetértéssel müködünk közre, ezen bizonytalan helyzetből való kibontakozásunk annál könnyebb lesz. Helyzetünk ma olyan, hogy szerintem az ellentéteket nem szabad kiélesitenünk, mert csak akkor fogunk a jövőben kellő erélylyel és kellő sulylyal felléphetni, hogy ha ezen ellentéteket elsimitjuk, elhallgattatjuk s igyekezünk a magunk elé tüzött czélok elérése végett ugy müködni, a mint a multban müködtünk.

Örömömnek és köszönetemnek kell kifejezést adnom, hogy a gazdasági egyesületek orsz. szövetségében tömörült egyesületek, felkarolva a mi müködésünket, sokkalta nagyobb tevékenységet fejtettek ki, mint annak előtte bármikor, ennek következtében bebizonyitották azt, hogy hasznavehető faktorai a közgazdasági életnek.

Ha az utolsó évet tekintjük, kétségtelen előttünk hogy nem könnyü a mi helyzetünk, a bizonytalanság, mely több év óta huzódik, a mely egész közgazdasági életünkre kihat, bennünket és talán első sorban bennünket gazdákat sujt leginkább. A bizonytalanság ugy az üzleti élet, mint a termelés terén olyan, a mely lidércznyomásként hat reánk és épen ezért azon reménynek és óhajtásomnak adok kifejezést, hogy vajha sikerülne kormányunknak a vámtarifatárgyalásokban oly megoldási módot találni, a mely a méltányos kiegyezést köztünk és Ausztria között lehetővé fogja tenni. S mert a kereskedelmi szerződések megujitása előtt állunk tudjuk, látjuk, hogy a nyugati államok mingínkább az elzárkozás politikáját karolják fel, ez kell, hogy bennünket is oda vigyen, hogy legalább a meglévő piaczokat biztositsuk, mert ha ez meg nem történik, ennek ára igen drága lesz. Akkor kénytelenek volnánk a külön vámterület alapjára állni, a melyet nézetem szerint meddig lehet kerülni kell. (Helyeslés.) mivel legalább az összes nyugati államok elzárkozó politikájával szemben meglévő piaczunkat biztosithatjuk.

Szabadjon még egy jelenségre rámutatnom, a mely talán középtermés idejében is kell, hogy figyelmünket felhivja. Ez pedig az, hogy minden évben, legyen akár közép-, akár gyenge termés, a figyelmes szemlélőt kell, hogy meglepje, miszerint az aratás bekövetkezése után az árak oly depressziója áll be, a mely több hónapig eltart. Ez szerintem oly baj, a melyen kivánatos, hogy mielőbb segithessünk, s erre volna is egy mód a közraktári intézmény behozatalával, melyet évek óta hangoztatunk, de eddig e téren eredményt nem látunk.

Vannak, igen t. közgyülés, igen sok óhajaink és kivánalmaink, melyeket ezuttal felsorolni nem kivánok, mert azok ismeretesek, mert évek óta foglalkozunk velük, de — sajnos — még ma is pium desideriumok. Remény tölt el azonban bennünket, hogy ezek előbb-utóbb teljesülni fognak. E kivánalmak közt első helyen állnak azok, a melyek a közterhek könnyitését czélozzák, mert a legnagyobb nehézség épen az, hogy a modern igények mind egyre nagyobbak s a terhek fokozódása mind erősebb. Daczára ennek, bár évek óta halljuk az adóreform hangoztatását, de nem látjuk, hogy e kérdés megoldásához hozzáfognának.

Van azonban még egy más kérdés, a melyet ez alkalommal szintén szükségesnek tartok fölemliteni. Gazdasági egyesületeink, a melyek általában az országban mint hasznos közgazdasági segédeszközök mutatkoznak, leginkább a termelés terén fejtenek ki nagyobb müködést, részint jó példaadás, részint kiállitások rendezése, jobb állatok tenyésztése, gyümölcsfák kiosztása, tanfolyamok rendezése stb. által, de szerintem a mi legnagyobb baja az egyleteknek az, hogy ők a kisemberrel nincsennek szoros kapcsolatban, mert — utoljára is legyünk őszinték — mai társadalmunkban annyira igénybe vannak véve azok, a kik a közügyekkel foglalkoznak, hogy a kisemberek érdekeinek felkarolását egyesületeinkben alig képesek keresztülvinni. Én ugy képzelem t. közgyülés, hogy a gazdasági egyesületeknek vidéki központot kell képezniök, hogy a nép legalsó rétegének gyökeréig lemenjenek és azok érdekeinek felkarolása utján tudják őket a szellemi életbe is bevonni. Ez a gazdakörök szervezése utján volna lehetséges. Ha a kisember látja, hogy ő nemcsak szellemileg találja fel a gazdakörökben érdekeinek kielégitését, hanem az azokba való csoportosulás anyagi érdekeinek felkarolásával is jár, be fog azokba lépni s e szervezetek müködése olyan lesz, a mely humanitárius és szocziális politikai iráuyban is meg fogja hozni azokat az eredményeket az országnak, a melyeket kivánunk.

Kivánatos tehát, hogy az összekötő kapocs meg legyen a kisember és az egyletek közt, a melyek czentruma a szövetség. Ha az előre haladott államokat: Német- és Francziaországot tekintjük, hol a commice agricola intézménye 1897 óta 700 ezer tagot számlál s mely fogyasztási és értékesitő szövetkezetei utján nagy eredményeket ért el s a törvényhozásban kereskedelmi és vámpolitikájukban is kifejezésre juttatják kivánalmaikat, ez minden esetre oly példa előttünk, a mely bennünket is ennek követésére indit. Vagy az nézzük Ausztriában is legutóbb megindult mozgalmat, a szövetkezetek érdekében. Mi is tárgyaljuk évek óta ezen kérdés törvényhozási rendezését, de mindeddig eredmény nélkül.

Évről évre mind nagyobb megelégedéssel konstatálom e helyen, hogy a szövetkezeti mozgalom nagy mértékben terjed az országban és azt hallom, hogy baj az — hogy nincsenek ezen szövetkezetek szerves kapcsolatban a gazdasági egyletekkel s egész külön szervezetet képeznek. Ez szerintem igen nagy baj, mert az ország helyzetét s a társadalom gyengeségét tekintve az volna kivánatos, hogy ezen szövetkezeti intézmények egy szerves egészben müködjenek az egyletekkel és gazd. körökkel és a szövetkezetek is mint az egyletek kiágazó részei müködjenek. Igy lehetne a társadalmat összefoglalni s azt szervezve valóban egyöntetü müködést kifejteni, mely most széttagolva nem hozhatja létre azon eredményeket, a melyeket tőle várunk.

A székesfehérvári kongresszus óta mindig azon óhajt fejeztük ki, hogy a gazdatársadalom szerveztessék. Ez sajnos, nem sikerült egészen. A gazd. egyes. orsz. szövetsége két év óta hathatós müködést fejt ki ugyan, azonban mégis azt látjuk, hogy a közvéleményben tudtunk ugyan terjeszkedni s ezt megnyertük a mi eszméinknek és követeléseinknek, de hogy azokat az egész törvényhozásban is keresztül tudtuk volna vinni, s hogy ott azon befolyást gyakorolhassuk, a mi kivánatos volna — sajnos ezt a magam részéről még nem látom. Pedig ez az irány, melyet kell hogy kövessünk és igen kérem a szövetséges egyesületeket, hogy velünk karöltve ezen irányzat végrehajtását előmozditsák. (Helyeslés.)

Rövid felszólalásomat azzal akarom befejezni, hogy köszönetemet fejezzem ki azon tagtársaknak, kik megjelenésükkel a mai közgyülésünket emelni kivánták, méltóztassék ezen irányzatnak, ha mely lassan is de határozottan terjed az egész országban apostolaivá lenni. Ezzel a mai közgyülésünket megnyitom. (Hosszantartó éljenzés és taps.)

Az elnöki beszéd után felhangzó éljenzés csillapultával az elnök felkéri a jegyzőkönyv vezetésére *Jeszenszky* Pál titkárt, hitelesitésére csepei *Zoltán* Elek és *Kostyán* Ferencz tagokat, egyben kiküldötte a közgyülés a szavazatszedő küldöttséget: *Mérey* Lajos, dr. *Darányi* Gyula, *Bolla* Mihály, *Perczel* Ferencz és *Szilassy* Zoltán személyében.

Az elnök a szavazás megejtésére öt perczre felfüggesztette az ülést.

A választások eredménye.

Mérey Lajos, a szavazatszedő küldöttség elnöke a következőkben jelenti be a választások eredményét. Megválasztattak *az igazgató-választmányba* dr. *Darányi* Ignácz, *Bornemisza* Lajos, *Galgóczy* Károly, *Kazy* József, *Kállay* András, *Libits* Adolf, *Lipthay* István, *Lossonczy* Mihály, *Lukáts* Antal, *Rubinek* Gyula, *Szegedy* György, *Szentiványi* Zoltán, gróf *Teleki* Arvéd, *Wittmann* János, gróf *Zichy* Aladár. *A számvizsgáló bizottságba* pedig: *Bolla* Mihály, *Grassel* Hugó, *Küszler* Henrik, *Szevera* Mihály.

Az évi jelentés.

A napirend során következett az igazgató választmány évi jelentése.

Jeszenszky Pál titkár, hivatkozással arra, hogy miután a jelentés kinyomatott, a tagoknak megküldetett, tekintessék felolvasottnak. (Helyeslés.)

Mérey Lajos az igazgató választmány jelentésének azt a részét, a mely a parlamentre vonatkozik, nem hagyhatja szó nélkül. Igaz egyletünk hosszu évek óta tette figyelmessé az egész nemzetet azon kérdéseknek az országos egész jövőjére kiható fontosságára, melyek most mezőgazdasági és ipari válság képében üresedő éléskamráink küszöbén kopogtatnak. Igaz az is, hogy a mi egyletünk volt az agrár eszmék központi terjesztésének a telepe és az ma is, és a mi kitünő vezéreink a derék vezérkarral együtt, ide értve a hirlapirodalmi törzskart is, az ő rendkivüli buzgóságával, megteremtette azt a közvéleményt, a mely az ország minden részén a mi törekvéseink, czéljaink és javaslataink támogatásában nyilvánul; de a mostani országos fontosságu kérdéseket mégis csak a parlament fogja eldönteni és igy elérkezettnek látja az időt, hogy mindazon parlamenti férfiaknak a figyelmét az együttes és tervszerü müködésre hivjuk fel, a kik a választások alkalmával agrár-programm alapján választattak meg, illetve a gönczi levél tartalmát a magukévá tették, mert ha ők bátran és kitartóan fogják támogatni, nemcsak az egyletet iránt oly rendkivüli jóakaró és bennünket támogató dr. Darányi Ignácz földmivelési miniszter urat, hanem a magyar gazdák közvéleményének akaratát és irányait képviselik, csak akkor remélhetjük azt a sikert, a melyet az igazgató-választmány jelentésében örömmel emel ki és a gazdák életfentartó szükségletének jelez. (Éljenzés.)

Gróf **Károlyi** Sándor örömmel fogadja mindazt, a mit az előtte szóló kifejtett. Ő is ugy érez és gondolkozik, nem elég a közvélemény, hanem tetteket kell felmutatni. Mindazonáltal nem kételkedek abban, hogy a mint eddig, ugy ezentul is el fogja találni az agrárnép a parlamenten belül és kivül azt, hogy mikor, miként és mint kell cselekedni. Nem tartja szükségesnek, hogy akár buzditás, akár direktiva adassék azok számára, a kik a mi körünkből kerültek ki. (Helyeslés.)

Megyeri **Krausz** Lajos az évi jelentésnek a fővárosi malmok üzemrendjére vonatkozó passzusához szól, nem tudja, hogy ezen adatok honnan származnak. A fővárosi malmok üzemszabályozása be nem következett. Szóvá teszi az őrölt buza-kvantumot, a mely az ő számitásai szerint nincs helyesen felvéve a jelentésben. Kifejti, hogy a malmok beszámitván az alaptőkét és a régen gyüjtött tartalékokat, csak 2%-ot jövedelmeznek. A veszteség onnan ered, hogy az üzemrendezés be nem következett. Szól ezután a jelentésnek az őrlési forgalomra vonatkozó passzusához. Szerinte az őrlési forgalom a buzakivitellel összefüggésben nincs. Majd szembe állitja a jelentés adatait a saját adataival. Jobbnak tartja azt itt felhozni, mint egyébütt polemiába bocsátkozni.

Gróf **Zselénszki** Róbert kifejti a jelentés valódi tartalmát. Mindenki tudja, hogy tavaly a malmok kevesebbet dolgoztak fel, mint máskor. A megmaradt mennyiség pedig nyomta az árakat. Kéri a jelentés e részének fenntartását. A mi az őrlési forgalmat illeti: egész természetes, hogy kevesebbet viszünk ki, hiszen kevesebbet is hozunk be, megszünvén a vámkedvezmény. Azt hiszi, hogy az előtte szóló adatai a legfényesebb bizonyságok arra, hogy meg kellett szüntetni az őrlési forgalmat. (Helyeslés.)

Elnök: Kijelenti, hogy a közgyülés a jelentést tudomásul veszi.

A tárgysorozat többi része.

Jeszenszky Pál előadó beterjeszti a tagok létszámában beállott változásról szóló igazgató választmányi jelentést. A közgyülés azt tudomásul veszi s az elhunyt tagok fölött részvétét fejezi ki.

Forster Géza igazgató előterjeszti az egyesület vagyonkezeléséről szóló számvizsgáló bizottsági jelentést, ugy szinte a költségvetési előirányzatot, melyet egyhangulag jóváhagytak.

Ezután bejelentették az egyes vidéki gazdasági egyesületek delegátusait — kik 3 év tartamára az igazgató választmányba be lettek választva, majd pedig *Forster* Géza jelentést tett a Köztelek székház épitéséről, az eddig ráforditott összeg mérvéről. Mindakét előterjesztést, valamint az Istvántelek eladásáról szóló igazgatói jelentést egyhangulag tudomásul vették.

Jóváhagyták a *Luczenbacher* Pál végrendeleti hagyatéka tárgyában tett eddigi intézkedéseket — illetőleg az erről szóló választmányi jelentést.

Széchényi Pál emlékezete.

Ezután **Tormay** Béla min. tanácsos tartotta meg emlékbeszédét a nem régiben elhunyt: *Széchényi* Pál volt földmivelésügyi miniszter, az egyesület alelnöke fölött.

Megjegyzi, hogy a megtisztelő feladatot mint helyettes, Kodolányi Antal helyett végzi. Nagy tárgyismerettel, érdekes adatokkal vázolja Széchényinek a magyar gazdasági élet föllenditése érdekében való társadalmi és kormányzati sikereit. Széchenyi kezdetben papi pályára került, de lelke oda nőtt az erdőhöz, a mezőhöz, mely vonzotta. A theologiát ott hagyja s komolyan készül a gazdasági pályára. Külföldi iskolákat látogat s mint somogymegyei birtokos vesz részt gazdatársadalmi tevékenységben. Kitünik a székesfehérvári kiállitás alkalmával rendezett gazdasági kongresszuson tartott nagy szabásu beszédével, melyben ujabb eszmék szólaltak s egy mély gondolkozásu férfiu tett komoly törekvéseiről vallomást. A gazdasági életben ezután szorgalmasan vesz részt, különösen a gazdasági haladás érdekében való versenyek, eszköz és gépbemutatások érdekelték, a közvetetlen szemléletet sokra becsülte és példaadó szerepét fontosnak vallotta. Mikor miniszterré lesz, komoly törekvéssel indit reformmunkát. Nevezetesebbek minisztersége alatt a vizjogról, a selyemtenyésztésről, az állatorvosi szolgálatról, a halászatról való törvényalkotásai. A vizjogi törvény megalkotásával megteremtette modern alapon a vizrendezések és vizhasználatok lehetőségét. A halászati törvény rendezte és szabályozta a rablóhalászat veszedelmet. A kulturmérnöki intézménynek a közigazgatásba való illesztése szintén miniszterségéhez füződik. A selyemtenyésztés védelméről szóló törvény szintén nem csekélyebb fontosságu mert Bezerédj Pál kezében az igen fontos tényező lett. Az 1885. országos kiállitás gróf Széchenyi Pál minisztersége egyik fontos mozzanatát képezi. Helyesen fogta föl hatását, érvényesülni engedett minden munkást, buzditott, bátoritott segitett, a hol kellett, gátat is tudott vetni, de kerékkötő nem volt soha. A kiállitás után a király az első osztályu vaskorona-rend adományozásával tüntette ki miniszterét. Jelszava volt: folyton keresni kell a mezőgazdák jólétét előmozditó forrásokat. Tormay ezután élénk és lelkes szinekkel festi azt a ragaszkodást és szeretetet, melyet a földmivelés-ügyi minisztérium minden rendü tisztviselői Széchenyi iránt éreztek, a kik ma is könyes szemekkel áldoznak emlékének. Emlékbeszédét igy fejezi be: Csak vázlatosan emlékezhettem meg néhai gróf Széchenyi Pál volt földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterről, a ki királyát, nemzetét, hazáját és annak népét oly melegen szerette, oly hüséggel szolgálta. De tőle ne vegyünk haló porában se bucsut, mert ha szive meg is szünt dobogni, az ő nagy nemes szive, mely hazájáért dobogott, ő mégis a miénk ezen. Pora egygyé lett a földdel, melyet ugy szeretett. Szelleme pedig mind örökre itt marad közöttünk.

Az emlékbeszéd tetszést keltett s gróf *Dessewffy* Aurel inditványára a közgyülés kimondotta, hogy szó szerint jegyzőkönyvébe foglalja.

Ezzel a napirend kimerült s a tagok az elnök éltetése mellett oszlottak szét.

A magyar gazdaszövetség közgyülése.

A magyar gazdaszövetség tegnap este tartotta évi közgyülését a Royal szállóban gróf *Károlyi* Sándor elnöklete alatt. A közgyülésre a szövetség tagjai nagy számban jelentek meg.

Gróf *Károlyi* Sándor konstatálja a közgyülés határozatképességét, utal arra, hogy az agráriusok többsége a szabadelvü párthoz csatlakozott, mert az agráreszmék győzelmét igy remélheti leginkább. Szól azután a gazdaszövetség feladatairól; a főczél, hogy a gazdát anyagilag erősitsük. Áttér azután a bajok ecsetelésére, a vámkérdések fejtegetésére, kapcsolatban az ország gazdasági megerősitésével. Mai vámrendszerünk rossz, — sőt ezenkivül sok visszaélés is történt e téren. Kifogásolja a tőzsdebiróságot, rosszak a hitelviszonyok, a melyeket javitani a hitelszövetkezetek hivatvák. A szövetkezetek szaporodása feltétlenül szükséges, mert a mai szervezet nem elégséges. Nem képesek a szövetkezetek minden czélnak megfelelni. A szövetkezeteken kivül szaporitani kell a gazdaköröket, melyek a nép szellemi tehetségeit fejlesztik, de ezenkivül irányitója egy-egy falu társadalmi napi kérdéseinek — ellenőrzője a közigazgatásnak. A szövetkezetek és gazdakörök egymást mintegy kiegészitik. A tulkapások ellen küzdeni kell — ezeket megtaláljuk mindenütt — az iparnál ép ugy, mint a mezőgazdaságnál, a szövetkezeteknek ez a fő feladata, ez a módja annak: a társadalmat a tisztesség felé terelni. Erre nálunk leginkább szükség van. Nálunk egyes embe rek rendesen a tulkapók. Nyugaton egész szervezett csoportok vannak, de azoknak meg van a megfelelő ellenhatása. Ha társadalmilag nem orvosoljuk a bajokat, a végkövetkezmény az állam-szoczializmus. Sok bennünk az idealizmus, a mi azonban ma csak külső máz, de azt hiszi, eljő előbb-utóbb az ujjászületés s ezek legfőbb elősegitője a szövetkezeteknek terjesztése. Kéri a szövetség tagjait, terjesszék azt a szellemet, a mely szövetkezés, szervezkedés utján óhajtja elérni a nemzeti regenerácziót. (Taps és éljenzés.)

Ezután *Bernát* István, a szövetség ügyvivője terjesztette elő évi jelentését, a mely első sorban a szövetség mult évi müködéséről számol be *Kodolányi* Antal inditványára szervezték országosan a gazdaköröket, e mellett igyekezett érvényt szerezni a kassai agrárgyülés határozatainak. Az illetékes szakminiszteriumok elismerő válaszokat adtak a határozatok alapján tett felterjesztésekre, csak a földhitel-intézet nem volt hajlandó magára vállalni a középbirtokosság hitelének rendezése körül neki szánt feladatot. A szövetség azonban ez irányban továbbfolytatja a munkát, mielőbb ujabb tervekkel áll elő. — Beszerezte és tagjainak rendelkezésére bocsátotta a szövetség a keletindiai uzsora törvényt, a mely azért számithat nagyobb érdeklődésre, mert szakit az eddigi irányokkal, utját akarja különösen annak vágni, hogy a parasztbirtok ahoz nem értők kezébe jusson. Megemlékezik továbbá a jelentés a szövetség közlönyében megjelent becses tanulmányokról, kiemelve azt, hogy a füzetekben megjelent dolgozatok széles körben nagy kelendőségnek örvendtek. Különösen kapósak voltak ezek az egyetemi ifjuság körében.

Beszámol a szövetség egyik legnagyobb alapitásának a Hangyának mult évéről — a mely szövetkezeti központ évi forgalma immár 2 millió koronán felül van.

A gazdaszövetség állandó kapcsolatban volt az osztrák és német agráriusokkal, — az összeköttetés a mult évben még szilárdabb lett.

Ezután áttér a jelentés az európai agrár mozgalmak jelenlegi helyzetének ecsetelésére. *Németországról* szól első sorban, a mely állam e téren az első. Kiemeli azt a befolyást, a mivel a német agráriusok rendelkeznek. Keresztül vitték a császár akaratával szemben a csatornajavaslatok elvetését. A vámtarifajavaslat egy egy ujabb győzelem az agráriusoknak. Az agrár eszmék átalakitották a társadalmi és politikai életet. *Francziaország* nem áll annyira elül, de a jelek azt mutatják, hogy a francziáknak is sikerülni fog e téren sokat és nagyot teremteni, annyival is inkább, mert Francziaország már átélt a mostanihoz hasonló időt. *Hollandiaban* a Kuyper kabinet igen sok agrár követelményt vett fel a programmjába. *Dániában* szintén megvannak az agrár mozgalomnak csirái. *Oroszországot* a szomoru tapasztalatok kényszeritik, hogy napról-napra több gondot forditson a földmivelő nép reorganizácziójára. Legközvetlenebbül érdekel bennünket *Ausztria* — itt már elérték azt, a mit az igazán agrár Magyarország elérni nem tudott. A bécsi *reichsrath* határozottan agrárius irányu s valószinü, hogy a bekövetkező vámpolitikai kampányban Ausztria erősebb lesz mint mi. *Ausztriát* kivéve egész Közép-Európát hatalmába keritette az uj gazdasági politikának s emelkedésnek a szelleme. Teljes igazolást nyert — ugymond a jelentés — a mit mi annyiszor hirdettünk, hogy az agráreszméké a jövő s ezek a multtal szemben a haladást jelentik. Végül kiemeli, hogy a lefolyt választásnál az agráriusoké volt az egyetlen uj irány, a mely diadalmasan nyomult előre, ez által a mozgalom sulypontja a társadalmi tér helyett a törvényhozás lett.

A helyeslőleg tudomásul vett ügyvezetői jelentés után kisorsolták a választmány tagjai közül 13-at, 7 tag pedig elhalálozván, a megejtett választásnál a kisorsoltak ujra megválasztattak. A meghaltak helyére választmányi tagul megválasztották: *Szalossy* Zoltánt, *Buday* Barnát, *Rubinek* Gyulát, *Hammersberg* Lászlót, *Hertelendy* Ferenczet gróf *Dessewffy* Emilt.

Előterjesztésre került ezután az igazgató választmány jelentése az egyesület vagyonkezeléséről, melyet egyhangulag tudomásul vették.

Bernát István bejelenti, hogy az elnökség és az ügyvezető mandátuma lejárván, kéri a közgyülést, hogy ez irányban intézkedjék.

Mezey Gyula meleg elismeréssel adózva az elnökség és ügyvezető érdemeinek, a kiknek köszönhető, hogy a gazdatársadalom ma öntudatra ébredt, kéri a közgyülést, hogy ruházza rájuk ujból a tisztséget. (Hosszantartó éljenzés és taps.)

Mezey Gyula inditványa határozattá emeltetvén, gróf *Károlyi* Sándor köszönetet mond maga, elnöktársa és az ügyvezető nevében a megválasztásáért.

Több apróbb ügy elintézése után a közgyülés véget ért.

VIDÉK.

* **Mükedvelők országos kiállitása.** Kolozsvárról táviratozzák: Vasárnap délelőtt 11 órakor nyitották meg ünnepiesen a mükedvelők országos kiállitását, melyet a kolozsvári egyetemi kör rendezett. A megnyitáson jelen voltak: *Béldi* Ákos főispán, *Banffy* Zoltán báróné és *Szvacsina* Gézáné, mint a kiállitás védnökei, továbbá *Szvacsina* Géza polgármester, az egyetem tanári kara, az arisztokráczia számos tagja, igen sok notabilitás és több száz főnyi közönség. Dr. *Bodor* Antal kiállitási elnök megnyitó beszéde után dr. *Lőte* József egyetemi rektor a kiállitást megnyitottnak nyilvánitotta ki mire sétahangverseny következett. A kiállitás öt nagy teremben van elhelyezve. Az egész országból több mint 130 kiállitó, a kik között sok főrangu hölgy is van, gyönyörü festményeket, fényképeket és női kézimunkákat állitott ki. A kiállitás hat napig marad nyitva és állandóan nagy közönség nézi.

EGYHAZ.

Egyházi ünnep. Szép szertartásnak a szinhelye volt tegnap délelőtt *Vaszary* Kolos biboros herczegprimás budavári palotájának házi kápolnája. Dr. *Kohl* Medárd tegnap végzett először püspöksége óta papszentelést. A szertartás nagymisével kezdődött, a melyen dr. *Kohl* Medárd püspöknek *Krizsán* Mihály pápai kamarás, szemináriumi igazgató és *Andor* György pápai kamarás, herczegprimási titkár segédkezett. A mise folyamán a pontifikáló püspök föladta *Zimanyi* Dezső Károly magyar minorita tanárnak a kisebb rendeket, a mivel a szertartás befejeződött.

Egyházközségi közgyülés. A pesti ág. hitv. ev. német ajku egyházközség tegnap délelőtt tartotta a rendes közgyülését, *Funck* Tivadar egyházfelügyelő és *Schranz* János lelkész elnöklése mellett. Ez alkalommal a presbiteriális jelentés előterjesztése után, tárgyalták és jóváhagyták az 1902. évre szóló költségelőirányzatot.

A pesti izr. hitközség képviselete tegnap délelőtt 10 órakor a hitközség diszteremében ülést tartott, melynek napirendjére volt tüzve: A hitközség elnökének, öt elöljárójának és a választmányt kiegészitő tagoknak megválasztása. Minthogy azonban a képviselet a megválasztandók személyében megállapodni nem tudott, a választógyülést egyelőre elhalasztották.

A fiumei káptalanból. A királyi a fiumei társaskáptalanban megüresedett prépostságot és főesperességet, valamint a főesperességgel egybekapcsolt tengermelléti szent Jakabról nevezett javadalmas apátságot *Mar... ...* Ignácz zenggi kanonok és püspöki irodaigazgatónak adományozta.

Presbiteri ülés. A *nagykőrösi* ev. ref. egyház presbiteriuma, mint tudósitónk jelenti, a napokban rendes presbiteri ülést tartott, melynek legfontosabb tárgya az 1902-dik évi költségvetés volt.

A számvevők által összeállitott és részletes indokolással ellátott költségvetést az egyháztanács *Hegedüs* Dienes benyujtott javaslata mellőzésével a gazdasági választmány javaslatát egybangulag elfogadta. Eszerint az egyházi pénztár bevétele a jövő évre 47.356 k. 88 fillérben, kiadása pedig 53.000 k. 24 fillérben van előirányozva, és igy a fedezetlen hiány 5643 kor. 36 fillér. Mint ebből látható, az egyházi pénztár — mint már több év óta állandóan — ugy a jövő évre is deficzittel küzd.

A népiskolai pénztárnál ugy a bevételt, mint a kiadást 34441 kor. 70 fillérben, a tanitóképző intézetnél pedig 21003 kor. 63 fillben, a főgimnáziumi pénztár bevételét pedig 95531 kor. 80 fill. és kiadását 94991 kor. 06 fillérben állapitották meg és igy a pénztármaradéka 540 k. 74 fill.

Ezután az egyháztanács a Szilágyi Dezső halálával megürült egyházkerületi főgondnoki állásra mint már jeleztük szavazatát *Hegedüs* Sándor egyházkerületi világi főjegyzőre, m. kir. kereskedelmi miniszterre adta, mig az üresedésben levő egyházkerületi tanácsbirói állást dr. hegymegi *Kiss* Áron, budai paedagogiumi igazgatóval kivánja betölteni.

A virilis képviselői jognak az egyház nevében a városi képviselő testületben leendő gyakorlásával a jövő évre is *Filó* Lajos lelkész elnököt bizta meg a presbitérium.

Fölolvasták ezután *Ádám* Gerzson királyi tanácsos gimnáziumi főigazgató levelét, melyben bejelenti az egyháztanácsnak, hogy jövő január hó 1-sejével megválik a tanári pályától s nyugalomba vonul, s ennek folytán igazgatói állásáról is lemond. Az egyháztanács sajnálattal vette tudomásul azon megmásithatatlan s már befejezett tényt, hogy a főgimnázium érdemekben gazdag igazgatója állásától megválik s elhatározta, hogy e feletti sajnálatát, valamint Ádám Gerzsonnak 46 évi tanárkodása alatt az intézet körül szerzett érdemei iránti elismerését jegyzőkönyvében is kifejezi.

Ezzel kapcsolatban olvasták az egyházkerület határozatát, melylyel *Ádám* Gerzson lemondása folytán megürült vallástanári állásra az intézet helyettes tanárát, *Horváth* Józsefet választotta meg rendes tanárrá, valamint *Horváth* József levelét, melyben e választás folytán a történelmi tanári állásról lemond s az egyháztanács iránta tanusitott jóindulatát megköszöni. Az egyháztanács a választást tudomásul vevén, a további intézkedésekre vonatkozólag elfogadja a tanári kar, illetőleg az igazgatótanács javaslatát s az igazgatói teendőknek az iskolai év végéig helyettes minőségben leendő ellátására *Mészöly* Gáspárt, *Ádám* Gerzson tantárgyainak tanitására pedig az arra vállalkozó tanárokat kéri föl.

Elfogadta ezután az egyháztanács az épittető bizottság javaslatát, hogy az Arany János egykori lakóháza helyének megjelölésére szolgáló emléktáblát a régi gimnáziumi épület nagytermének falába a templom felőli oldalon a soroktól számitva az első és második ablak közé helyezzék el, hozzájárult a felirat javasolt szövegéhez s a tábla megrendelésével az elnökséget bizta meg.

A számvevők jelentése alapján a gazdasági választmány javaslatához képest mintegy 700 koronát tevő behajthatatlanná vált egyházi és domestica adóhátralék törlését elrendelték.

Elfogadta az egyháztanács az uj gimnáziumi épület zárókövébe helyezendő emlékirat szövegét s elrendelte, hogy a presbiterek és a városi képviselők között leendő kiosztás végett azt 300 példányban kinyomassák.

Több kisebb fontosságu kebli ügy elintézése után az ülést az elnök bezárta.

UJDONSÁGOK.

— decz. 16.

— *Tisztelettel felkérjük azokat a t. előfizetőinket, a kiknek előfizetése decz. 15-én lejárt, hogy azokat mielőbb megujitani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.*

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . 40 k. — f.
Negyedévre . . . . 10 „ — „
Egy hóra . . . . 3 „ 60 „

Különös figyelembe ajánljuk, hogy hazánk legszebb és legtartalmasabb divatlapjának: a „*Divatszalon*“-nak kiadóhivatalával kötött szerződésünk értelmében *előfizetőink* e lapot *kedvezményes áron*: egész évre 8 koronáért, félévre 4 koronáért, negyedévre 2 koronáért rendelhetik meg. Az előfizetési dijak az *Egyetértés* előfizetésével egy utalványon beküldhetők.

— *Kossuth Ferencz betegsége.* *Kossuth* Ferencz egészségi állapotában határozott javulás állott be, a szobát azonban, orvosa tanácsára, még néhány napig nem hagyhatja el. A párt országos ügyeit személyesen intézi.

— **Damjanich János tábornok arczképének leleplezése.** A *Damjanich*-asztaltársaság tegnap hazafias szép ünnepet rendezett a soroksári-utcza 41. számu helyiségében, melynek keretében leleplezte *Damjanich* János vértanu tábornoknak arczképét. Az ünnepségre igen sokan gyültek össze az asztaltársaság helyiségében, melyet *Hérmán* Ödön teljesen ingyen feldiszittetett. Az ünnepélyt a «Törekvés» dalkör nyitotta meg a «Hymnus»-szal, majd dr. *Kovács* Dénes szerkesztő szép beszédben üdvözölte a vendégeket. Ezután ismét a dalkör énekelt és az ének után dr. *Barta* Ferencz országgyülési képviselő hazafias szép megnyitó beszédet mondott. *Farkas* Emőd hirlapiró, az asztaltársaság elnöke a kép történetét mondotta el és dr. *Horváth* Gyula országgyülési képviselő leleplezte azt. A kép a vértanu tábornokot életnagyságban ábrázolja tábornoki egyenruhában. A háttérben csatajelenet látható. A pompás képet *Bellony* László festőmüvész, tekintve a hazafias, nemes czélt, teljesen ingyen festette az asztaltársaságnak. A leleplezés után a dalkör a Szózatot énekelte s annak elhangzása után *Halwachs* Paula *Zempléni* Árpád «Damjanich özvegye» alkalmi költeményét szavalta el igen szépen. Végül *Gara* József lapszerkesztő mondott záróbeszédet. Este vacsora volt, melyen számos felköszöntőt mondottak az elnökre, a festőművészre, a közremüködőkre és másokra. Damjanich özvegye, ki betegsége miatt nem jelenhetett meg az ünnepélyen, a következő levelet intézte *Farkas* Emőd elnökhöz.

«Tisztelt lelkes hazafi! A kényszerüség késztet kegyedet értesiteni, hogy a meghivásnak megfelelni nem tudok, fájdalmam fokozódott, hálásan köszönöm a megtiszteltetést. Vasárnap lélekben ott leszek és vélem látni a jelenlévők lelkesedését, kik a kegyelet oltárára tömjént hintenek a vértanu emlékére, melynek párája égbe emelkedik. Isten áldja, jutalmazza és támogassa hazafias vállalatukat fényes sikerrel. Fogadja *Farkas* ur ur honleányi meleg üdvözletemet. Budapest, deczember 13. Kiváló tisztelője *Damjanich* János özvegye.»

Levelet irt még *Kossuth* Ferencz és mások.

— **Királyi kitüntetések.** A király *Fekete* Benő királyi tanácsosi czimmel felruházott brassói pénzügyigazgatót, a VI. fizetési osztályba való soroztatás mellett, szolnoki pénzügyigazgatóvá, *Szenti* Bálint pénzügyminiszteriumi miniszteri titkárt, a királyi tanácsosi czim dijmentes és a VI. fizetési osztálybeli jelleg adományozása mellett, VII. fizetési osztályba sorozott brassói pénzügyigazgatóvá, végre *Stratzinger* Emil pénzügyi tanácsost és székes fővárosi adófelügyelő-helyettest VII. fizetési osztályba sorozott tordai pénzügyigazgatóvá kinevezte.

— **A khinai anyacsászárné pénze.** A Pekingből való menekülés sok kényelmetlenséggel járt a khinai anyacsászárnéra, de pénzügyi szempontból reá nézve elég előnyösen végződött. A Sianfuban való időzés alatt ugyanis mintegy 36 millió k. értékü ezüst pénzzel szaporodott a császárné magánvagyona. Ez a rengeteg pénz azokból az önkényes adományokból gyült össze, a melylyel a khinai birodalom minden részéből kedveskedtek neki. Alacsonyabb és magasabb rendü hivatalnokok, a kik előmenetelt óhajtanak, kisebb-nagyobb mértékben kegyvesztett mandarinok, a kiknek még maradt reményük sorsuk jobbrafordulása iránt, mind jól tudják, hogy egy-egy jelentékenyebb pénzküldemény a legékesszólóbb ajánlólevél mellettük az özvegy anyacsászárnénál, a ki szorult helyzetében még jobban méltányolja az alattvalói hüség e bizonyitékait és igy azután rendre érkeztek Sianfuba a császárné kincses kamarájába a kisebb-nagyobb ajándékösszegek. Mikor a császárné Sianfuból elutazott, nem kevesebb, mint 700 szekér kellett a tömérdek pénz elszállitására. A császárné e legujabb szerzeményét egyelőre Keifengfuba vitték.

— **A legdrágább könyv.** A hires amerikai milliomos: Pierpont *Morgan* nemrégiben 5250 font sterlinget, vagyis 106.000 koronát fizetett *Quaritch* londoni antiquariusnak egy könyvért. Ez a könyv Dávid király Zsoltárait tartalmazza és 1459-ben nyomatták *Fust és Schöffer* mühelyében. A könyv 136 oldalból áll és kitünő jó karban van. Fust és Schöffer könyvei közül ez az egyetlen példány, mely ma még magánkönyvtárban van. Igaz, hogy nagyobb árat nem is fizettek még könyvért.

— **A «Nemzeti Ideál» ellen.** A selmeczbányai magyar királyi bányász- és erdész-akadémiai kör a következők közlésére kér fel bennünket:

Tekintetes szerkesztő ur!

Az akadémiai kör közgyülésének megbizása alapján tisztelettel tudatom a tekintetes szerkesztő urral, hogy a budapesti egyetemi ifjuság egy pártjának azon hiresztelésére, hogy a selmeczi m. kir. bányász- és erdészakadémia polgársága ragyogó szemekkel tapsolt az általuk kibocsátott «Nemzeti Ideál»-nak, akadémiai körünk ez évi deczember hó 12-én tartott közgyülésén határozatilag kimondta:

A «Nemzeti Ideál» czimü röpiratban foglalt eszmék egy részét, mivel a faji önérzet ápolását és a keresztény Magyarország kiépitését czélozzák, alapjában véve helyeseknek tartja, a kivitel módozatainak azonban csak azt a részét vallja magáénak, mely a magyar ifjuság munkásságát szükségesnek tartja a magyar haza vagyoni gazdagodására (iparpártolás, hitelszövetkezetek.)

Egyben határozottan kijelenti, hogy a Nemzeti Ideál kibocsátóihoz *nem csatlakozik* már azért sem, mert e röpirat minden őszinteséget nélkülöz s azt a látszatot kelti, hogy a benne foglalt szép eszmék rejtett czélnak: a felekezeti gyülöletnek eltakarására irattak, a mi ellen minden magyar embernek küzdenie kell.

A határozat hiteléül:

Pethe Lajos
az akad. kör elnöke.

— **A táviratok átvétele.** A táviratok pontos kézbesitésének szoros ellenőrzését felette megnehezíti azon körülmény, hogy a közönség a táviratok átvétele alkalmával a kézbesitő vevényekre csak ritkán irja fel a kézbesités idejét. Ez okból a budapesti posta- és távirda igazgatóság felkéri a közönséget, hogy a táviratok átvétele alkalmával a kézbesitő vevényekre a kézbesités óráját és perczét pontosan jegyezze fel.

— **Kárvallottak humora.** Eredeti humorról tett tanuságot Németország egyik városkájának: Markneukirchen-nak egy asztaltársasága. A társaságnak majdnem valamennyi tagja veszteséget szenvedett a *Leipziger Bank* bukása következtében és most azt tették, hogy megvásárolták az elkracholt bank ottani fióktelepének czimtábláját és felfüggesztettek a törzsasztal fölé. Annyi bizonyos, hogy ennél hatásosabb és eredetibb figyelmeztetést nem találhattak volna ki a spekulácziótól való tartózkodásra.

— **Népszavazás.** Érdekes akcziót inditottak meg a tegnapi gyülésükön a szoczialisták. Kimondották, hogy az általános választó jog érdekében népszavazást inditanak meg. Magyarország összes nagyobb városaiban tömeges aláirásokat gyüjtenek s felküldik ezt a képviselőházhoz, hogy meglássa, hányan követelik a választási jogot. A tegnapi gyülésen, mely a király-utczai Vázsonyi-kávéházban volt, *Pelczéder* Agoston elnökölt. *Weltner* Jakab a képviselőházat osztályparlamentnek mondja, melyből a nép ki van rekesztve. Hogy meglássák, hányan vannak a kitagadottak, a jogot követelők s hogy bebizonyitsák, miszerint a magyar nép többsége nem tekinti a mai parlamentet érdekei valódi képviselőjének, a szoczialdemokrata párt Magyarország nagyobb városaiban népszavazást fog tartani. (Perczekig tartó viharos taps és éljenzés.) Egy peticziót fognak benyujtani a parlamenthez, a választási jogot követelve, agitáljanak tehát a mühelyekben, gyárakban, vendéglőkben, hogy a peticziót minden munkás aláirja s az eredmény olyan imposáns legyen, hogy a parlament kénytelen legyen azzal komolyan foglalkozni. Az aláirások gyüjtése február 15-én kezdődik meg. (Viharos helyeslés.) *Bokányi* Dezső a sajtóról beszélt és a munkanélküliség kérdésével *Groszmann* Miksa foglalkozott. A mai parlament — ugymond — képtelen segiteni a munkanélküliek helyzetén, mert a kérdéshez nem is ért. A mit Széll Kálmán és a többi képviselők mondottak, nagyrészt csak frázisok csoportositása volt. Ismerteti ezután a napokban lefolyt vitát s elitéli a parlamentet, mely e fontos kérdést nem érti és nem is akarja megérteni. A gyülés teljes rendben ért véget.

— **Körözött tolvajok.** A boroszlói rendőrség táviratban értesitette a budapesti rendőrséget, hogy ott a napokban nagy értékpapir lopás történt. Elloptak: 30 ezer márkát érő $3^1/_2$ százalékos lebélyegzett porosz államkölcsön kötvényt szelvénynyel; 2000 márka értékü $3^1/_2\%$-os sziléziai záloglevelet lit. D. sorozat 2. szám 7131, 2 drb egyenkint 1500 márkát érő 3%-os sziléziai lit. A. 2. sorozat, 799. és 6711. szám, 3 drb összesen 1600 koronát érő 4%-os magy. kir. járadékkölcsön levelet, lit. C. $^{044}/_{131}$, lit. A. $^{046}/_{350}$ és lit. D. $^{340}/_{478}$ szám, 300 márka értékü duxi szénbánya részvényeket 2149. és 2150. szám. A főkapitányság megtett minden intézkedést, hogy a tolvajokat, ha esetleg a fővárosban akarnák értékesiteni a papirokat, letartóztassák.

— *Halálos verekedés.* Nagy ribillió volt szombat éjszaka a Rózsa-utcza 27. számu házban, a hol *Frankl* Samu tejkereskedő raktára van. A kocsisok és egyéb alkalmazottak verekedtek és mikor Frankl rendre intette őket, azok most már gazdájuk ellen fordultak olyan dühvel, hogy a szorongatott embert halálos veszedelem fenyegette. Kétségbeesésében felmenekült a lakásába, de a kocsisok utána rohantak a lépcsőn; erre Frankl előrántotta revolverét és elsütötte, hogy üldözőit elriassza. A kiröpült golyó *Antal* János kocsist sziven találta és a szerencsétlen ember nyomban meghalt. *Frankl* önként jelentkezett a VII. kerületi kapitányságnál.

— **Hirtelen halál.** *Scholz* Ede 36 éves ügynök a Kisfaludy-utcza 23. szám alatti lakásáról sétára indult. Azonban alig tett néhány lépést, hirtelen összeesett és meghalt. Hoittestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállitották.

— **Lakásnyitogatás.** *Horváth* János magánzónak, a mig a fővárosból távol volt, tolvajkulcscsal felnyitották a József-körut 81. sz. alatti lakását s onnan 100 koronát érő ruhaneműt elloptak.

— **Szabók gyülése.** A szabómunkások népes gyülést tartottak tegnap délután négy órakor a dohány-utczai Ródi-féle vendéglőben. Miután *Kitajka* Alajos elnök a gyülést megnyitotta, *Kohn* Miksa foglalkozott a munkanélküliséggel s ennek okát nem a tultermelésben találja, hanem abban, hogy a munkásság fogyasztóképessége csökkent s ezért nincs szükség árukra. *Pollacsek* József azt látja, hogy a kormány képtelen a munkanélküliséget enyhiteni s ezt csak a munkások szervezkedése által lehet elérni. Angliában s másutt is csak a szervezett munkásság nyomása kényszeritette a parlamentet reformokra, nem a kormány jóakarata. *Pócza* Péter és *Matos* Jenő felszólalása után a gyülés rendben véget ért.

— **Ünnep és vasárnapokon** is egész nap készülnek fölvételek Rivoli fényképészeti mütermében (Kerepesi-ut 30. sz.) Tiszta és müvészies **kivitel**, *jutányos árak* mellett. *Esti felvételek is.*

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **Opera.** A magyar királyi opera uj vezetője ugy látszik arra a régen elcsépelt térre akar lépni, hogy külföldi vendégek szereplésével keltse föl a publikum érdeklődését. Az ilyesmi egy-két estére szokott sikerülni, mert az előre megcsinált reklám még a huszadik században is meghozza a maga gyümölcsét. Ha azonban a jelzett nagy müvésznő egyszer a szinpadra lép, minden mondva csinált nagyság a valódi értékére száll alá. Igy vagyunk az opera tegnapi vendég müvésznőjével is. *Wyns* Charlotte, a párisi opera comique tagja, a ki az este Carmen czimszerepében mutatkozott be, határozottan geniális müvésznő, de már idejét multa. Első ifjusága el van temetve s a midőn az este a zsufolt nézőtért láttuk, sajnálkoztunk a hiszékeny magyar közönségen, a mely mindenért rajong, a mi idegenből kerül ide. Wyns Charlotte Carmen-je játék és a szerep lélektani felfogása tekintetében originalis, ötletes és telve van genialitással. Minden lépésében csintalanság, szenvedély és virtuozitás nyilatkozik meg. Igy kell Carmen-t igazán megjátszani. Szilaj vadsággal és mégis finom árnyalással. Vad temperamentummal, kaczéran és pajzán, a nélkül, hogy közönségessé legyen. De az ilyen alaki felfogáshoz az operában hang is kell. Már pedig a mi vendégmüvésznőnk organuma elkopott a nélkül, hogy valaha nagy terjedelmü, vagy nagyerejü lett volna. Magassága nincs. Középhangjai gyengék és a mély regiszter erőltetett. Ezzel a semmi hanggal Wyns Charlotte routinosan bánik. Lehetőleg takarja hiányosságait, de nem mindig sikerrel. Az első felvonásban jobban tetszett, mint a másodikban. A habanerát már alig élveztük. További fellépéseit mindenesetre bevárjuk. Talán némi indiszpoziciót hozott magával. A többi szereplők közül *Kertész* Don Joséja vált ki. Az első felvonásban némi valódi müvészetet is hallottunk. Ugylátszik a komoly fejlődés utján van. Friss, szép tenorja megérdemli a leggondosabb iskolát. *Kann* Malvin Micaelájában sok volt a drámai allür. A kisasszony, a kinek érczes organumát sokszor dicsérjük, azt hiszi, hogy mindig a Recha kosztümjében van. *Takáts* Escamilloja fáradt volt. A zenekart *Kerner* István jeles buzgalommal vezette. Ellenben a gyermekek kar csoportját kellene sürgősen foltozni. A gyermek karban ma már több a jól kifejlődött leány és asszony, mint az utczai gyerek. (*e. á.*)

— **Dalos gyermekek.** Csodálatos hangverseny volt vasárnap délután a vigadóban. Ezer gyermek dalolt másik háromezerért. Mert ezt a nagy gyermek-hangversenyt jótékony czélra rendezték. Gyönyörüség az, a mikor a gyermek dalolni kezd, szivből, jókedvéből, de még sokkal fönségesebb gyönyörüség az, a mikor ezer gyermek dalol, hogy dalolásából pénz legyen és ebből a pénzből meleg ruhácska, meg kenyér. A jövendő szebb kor legcsodásabb zenéje volt ez. A budapesti hetedik kerületi összes iskolák szegénysorsu növendékeinek felruházása javára rendezték a monstre-gyermekhangversenyt, a melynek rendezőbizottsága élén *Ehrlich* G. Gusztáv buzgólkodott. A honvéd-zenekar Rákóczy-indulójának hangjai mellett vonultak fel a kis müvészek a hatalmas emelvényre. *Debreczenyi* Mártha I. éves óvónőképezdei növendék *Pósa* Lajos Prologját mondta el és kedves előadását nagyon megtapsolták. Azután a királyhimnuszt, a bürok szabadságdalát, a csatadalt, Bánk bán imáját, Indulót és végül a Himnuszt adta elő az ifju müvészek tömege. Néha kissé rekedten, néha eltévesztve az ütemet, de mindig lelkesen, szivből jövőn daloltak és ezek a dalok, mint angyalok zenéje érintette a hallgatók szivét. Taps, éljenzés bőven kijutott a kis müvészeknek, a kiknek betanitásán *Göndöcs* István zenetanár fáradozott nagy sikerrel. A nagy közönség, a mely egészen megtöltötte a vigadó nagy termét, a szeretet, a könyörületesség fönséges érzelmével eltelve távozott.

— **Hangverseny.** A *Grünfeld-Bürger* vonósnégyes társaság minden esztendőben szentel egy estét *Beethoven* emlékének. A nagy mester halálának évfordulója idejében veszik elő a kamarazene néhány remekét és egymás mellé állitva, tökéletes klasszikus müvet hallunk. Tegnap a 6. számu kvartettet játszották bevezetésül és a hirneves szeptettel fejezték be az estét. Közbe esett a *Kreutzer-szonáta*, a melyet oly rég hallottunk hangversenyteremben. A mikor *Tolstoi* regénye járta be először a világot, abban az időben sokszor szerepelt a müsoron a Beethoven szonátája. Ki ne emlékeznék arra, a mikor *Krancsevics* és később *Hubay* Jenő játszották a müvet és ki akarná elvitatni, hogy az atyamester Beethoven szonátáját Tolstoi tette igazán népszerüvé? Tegnap *Grünfeld* Vilmos, az opera kitünő versenymestere kezében volt a hegedü, mig a zongoránál *Bendiner* Nándor foglalt helyet. Grünfeld nemes vonással, átgondoltan, stilszerüen játszott. Néhol inkább a saját egyéniségét játszotta mint a szerzőét és épen ez lepett meg nála, a ki kvartettben sohasem virtuózkodik. Kitünő partnere volt *Bendiner* Nándor. Jeles készültséggel, kitünő értelemmel és felfogással játszott. Minden hangja plasztikusan, tisztán vált ki a Bösendorferből. A mióta legutoljára hallottuk, ugy látszik, sokat haladt. A két müvész előadását nagy tetszéssel fogadta a közönség és a müsor fentebb emlitett két kamarazene számát is lelkesen megtapsolta.

— **A nemzeti szinházban** vasárnap délután szerepváltozással került szinre Sudermann «Becsület» czimü darabja. A Heineckéné szerepét ezuttal *Lendvayné* játszta. A szerep ellenszenves mozzanatai a müvésznő játékában mind rokonszenvesekké lettek. Nem a pénzsovárság, nem a gonoszság, hanem az anyai szeretet és ennek a szeretetnek az együgyüsége volt az, a mit a müvésznő a maga felfogásában domináló elem gyanánt interpretált. A közönség részéről épen ennélfogva osztatlan tetszéssel is találkozott. A ház eléggé jól látogatott volt.

— **Az operaházban** ma, hétfőn Beethoven születésének évfordulóján *Fidelio* kerül szinre (bérletfolyam 143. sz.) *Diósyné, Szilágyiné, Broulik, Kornai, Ney* D., *Szendrői, Kiss* B., *Gábor* és *Ney* B. felléptével. Az első és a második felvonás közt a zenekar előadja Beethoven *III. Nagy nyitány Leonorához* (c-durban) czimü zenemüvét.

TANÜGY.

— **Tanfolyam hibás beszédüek számára.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter ez évi 85.715. számu rendelkezése értelmében a siketnémák váczi kir. orsz. intézetében, a gyógypedagógiai tanárképzővel kapcsolatban, a dadogók és egyéb beszédhibákban szenvedők számára a jövő 1902. év január 3-án beszédgyógyitó tanfolyam nyilik. E tanfolyam öt, esetleg hat hónapig tart. Felvételt nyerhetnek rá mindkét nembeli hibás beszédü növendékek. Tandij a tanfolyam egész tartamára 60 korona. Szegényebb sorsu hibás beszédüek e tandijnak csak felét fizetik, teljes vagyontalanság igazolása esetén pedig tandijmentességben részesülnek. Vidéki hibás beszédüek gimnáziumi vagy polg. leányiskolai tanulmányaikat Váczon folytathatják. Felvétel végett jelentkezni kivánók személyesen vagy levélben járuljanak Borbély Sándor intézeti igazgatóhoz.

— **A budapesti hivatalos tantestület,** melynek kötelékébe tartozik a székes főváros minden tanitója, deczember 20-án, pénteken tartja ez évi rendes közgyülését. Ezen a gyülésen választják meg az uj tisztikart is. A gyülés napján a főváros elemi iskoláiban szünetel a tanitás.

— **A magyar tanitók országos takarék- és hitelszövetkezetének** igazgatósága *Berzeviczy* Albert elnök vezetésével tegnap tisztelgett *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternél. Az elnök előadta, hogy a tanitóságnak e szocziális intézménye minden nyerészkedést kizárólag a tanitók anyagi helyzetének javitásán fáradozik, olcsó kölcsönöket nyujt és a gazdasági tevékenység minden ágában támogatja őket. A tanitók részéről általános érdeklődés nyilvánult, ugy, hogy rövid három hónap alatt 1009 részjegy jegyeztetett, a miért egész bizalommal fordul a tanitóság miniszteréhez erkölcsi és anyagi támogatásért. A miniszter szivesen fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy a hol a tanitóság a tanitók ügyét szolgálja, ott az ő támogatása sem hiányozhat.

— **Jász-Nagykun Szolnok vármegye népoktatásának öt évi fejlődése.** Az utóbbi öt év alatt épült 49 uj iskola 88 tanteremmel. 17 uj iskola nyilt meg 18 tanitóval. Ezeken kivül még 61 uj osztályt szerveztek az iskolafentartók, ugyanannyi uj tanitói állással, meg 5 gazdasági ismétlőiskolát ugyanannyi önálló szaktanitósággal. Az öt önálló tanitós gazdasági ismétlőiskolán kivül óraadó tanitókkal még 7-et szerveztek a községek. A tanerő-szaporodás népiskoláinknál 5 év alatt 84. Mindez a 45.423 mindennapi és 20.809 ismétlőiskolaköteles létszámhoz, meg a több mint 100 uj tanteremnek és tanitói állásnak még mindig hiányzó voltához képest elégtelen, de 5 évi fejlesztési idő s a községek meg iskolafentartó egyházak szükös vagyoni helyzete arányában igen jelentékeny gyarapodás nem lett volna a tetemesen fokozott állami támogatás nélkül elérhető, — a mely állami segités nagy mértékét eléggé megvilágitja azon adat, hogy mig 5 év előtt egyetlen állami iskola sem volt e vármegyében, és a népoktatási intézeteknek nyujtott állami segélyek összege csak 6800 korona volt: ma már 7 mindennapi meg 2 szaktanitós ismétlő iskolát tart 43 tanerővel fönn az állam, évenként 36800 korona személyi, és ezerekre menő dologi költséggel, a községi meg felekezeti népiskoláknak pedig 45.230 korona évi segélyt küld, nem számitva az ovodák, gazd. ism., ip. tan. — és polg. iskolák állandó segitését, sem a szintén tetemes dologi (taneszközbeli stb.) segélyeket, melyekkel együtt 100.000 koronára rug e tankerület népoktatási intézeteinek évenkénti állami támogatása. 12 uj kisdedóvóintézetet nyitottak a lefolyt 5 év alatt meg az állam és a községek, 12 uj épületben, 12 óvónővel, továbbá 9 menedékházat, 5 uj épületben, 9 vezetőnővel. Iparos tanoncziskola 4 szerveztetett 3 polgári iskola nyilt meg, fiuk számára, egy 4 osztályos, leányok részére egy 4 és egy 2 osztályu.

Rökk Szilárd alapitványa.

»A Rökk Szilárd-féle alapitvány megvan. De maga az alapitvány és kamata hol van? Tessék megkeresni!»

Csodáljuk, hogy azok az élczlapok, a melyek ilyen aláirással ellátott képes ábrázatok megfejtésével szokták olvasóikat gyötörni, ezt a részletet témájukhoz eddigelé nem használták fel, holott arra kiválólag alkalmas lett volna már csak aktuális voltánál fogva is. De meg azért is, mert ez a dolog a tanitóság szeme előtt oly misztikus szinben és oly megközelithetetlennek látszott, mint a regebeli kolchisi aranygyapju, a melyért az argonauták tudvalevőleg annyit küzdöttek és a melyet annak idején hétfejü sárkány őrzött. A napokban azonban a gyapjut levették a titokzatos tölgyfáról és a tanitóság elé tették, hogy gyönyörködjék benne, aztán pedig a «szerencsés» magát felékesitse vele. A napokban ugyanis sok viszontagság után a miniszter jóváhagyta az alapitó levelet. Nincs tehát többé semmi akadály arra nézve, hogy a kamatok a «szerencséseknek» kiadassanak, már csak azért is, mert az aranygyapju sucessionális oldala is rendezve van. Bár a dolognak ehhez a részéhez is óhajtottunk volna szólani, de mivel immár fait accomplival állunk szemben, attól el kell állanunk. Azért csak a kamatok kiadásához füzünk egy pár szót, természetesen a nélkül, hogy a döntésnek prejudikálni akarnánk. Az elosztás okossága, az osztalékos személyek értékelése, az itélkezés tárgyilagossága, tehát igazságos volta okvetetlen megkivánja ezt.

Tudjuk, hogy a nemes emberbarát és hazafi intencziója az vala, hogy alapitványával a fővárosi tanitóságra, a melynek nagy része csalogató szemek hiján a dolgát minden kedv nélkül, csak robotszerüleg végzi, oly erővel hasson, hogy abból a hatásból az erők mérkőzése, a verseny nemessége kerülvén ki: a főváros tanügye előbbre menjen. Ez volt a czélja, más nem. Tehát nem egyszerü alamizsnanyujtás, hanem energianövelés, erőfokozás. Es épen azért, mivel az alapitványnak ilyen sulyos az erkölcsi oldala, nagyon is nehéz lesz az elosztás. Gondosan körül kell nézni, hogy ki az, és kik azok, a kik annak a nemes tartalomnak, a melyen az alapitvány nyugszik, ugy tehetségökkel, mint tanitói ismereteikkel, ugy kötelességök pontos teljesitésével, mint munkájok abszolut sikerével meg tudnak felelni. Hogy az ilyen módon legyen biztositva, azért mi a nyilvános pályázatnak nem is vagyunk barátai. Nem pedig azért, mivel a nyilvános pályázatban minden bizonynyal olyanok is részt fognak venni, a kiknek erre nincsen egy jottányi kvalifikácziójuk sem. De a kik mind a mellett esetleg külső erők közremüködésével a maguk javára dönthetik, a tanács által jóhiszemüleg tartott mérleget. Pedig ez nem volna egyéb, mint rut beszennyezése és elsikkasztása az alapitvány erkölcsi tartalmának. Azért azokat, a kik az ilyféle alapitványok gazdasági udvara körül hiuz meglapulással, tágra nyitott szemekkel, kimeredt karmokkal és az állandó falánkság lecsöppenő nyálával szájokban szokták a nemesebb fajabeliek elől a konczot elkapni, azokat a gazdaságtól távol kell tartani. És ha vakmerőségökben mégis jelentkeznének, a tükröt elibük kell tenni, akkor elinalnak. Mert az ilyenek félnek és megriadnak saját ábrázatuktól.

A nyilvános pályázat épen azért nem volna helyes, mivel a «csalira» olyanok is mennek, a kik csak — éhesek. Hogy ez ne történhessék, azért a titkos ajánlat volna a legpraktikusabb. Még pedig hogy igazságos volta lehetőleg biztosittassék, az ajánlatot a tanfelügyelő kezére kellene bizni. Ezt sem kávéház, sem billiárd, sem kártya, sem anyagi, sem erkölcsi nexus, sem komaság, sem atyafiság nem befolyásolja. Tessék erre bizni az ajánlati jogot. A tanács aztán ennek az ajánlatnak az alapján itéljen.

Szabó Kálmán.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **Ingatlanok forgalma a fővárosban.** A lefolyt héten a következő ingatlanok kerültek átiratás alá: A *budai* oldalon: Kulka Ábrahám I. ker. Krisztina-körut 1939/36. sz. telke 10.000 koronáért Kautscher Albertra, Petrovics Tivadar II. ker. nád-utcza 194., 3060. sz. telkeinek fele része 5510 koronáért Szentessy Alfonzné szül. Petrovics Karolinára, Ehardt Miklósné I. ker. Tabán 695/96 sz. telke Ehardt Miklósra, Berger Karolina és Emilia II. ker. Ujlak 1482/83. sz. háza 24.000 koronáért a belvárosi takarékpénztárra, Knopp Ferencz II. ker. törökvészi dülőben 5715., 5060., 5718/19. sz. teleknek része kk. Knopp testvérekre, Loidl Károly és neje III. ker. Szemlőhegy 5959/1. sz. telke 2400 koronáért Krecsányi Kálmán és nejére, Bibó Lambert I. ker. Gellérthegy 13.088/9. sz. teleknek része 2500 koronáért Bibó Árpádra, kk. Stanek Henrik és János I. ker. Tabán gyökér-utcza 429. sz. telke 6000 koronáért Budapest főváros közönségére, Szántó Bertalan I. ker. Kelenföldön 13.713/14. sz. teleknek része 7920 koronáért dr. Böszörményi Oszkárra, Dubez Károly és társa I. kerület Krisztinaváros 1466/6. számu háza 41.050 koronáért dr. Bayer Sándor és nejére, ugyanazoknak I. kerület 1466/4. hrsz. ingatlana 14.220 koronáért Schneider József és nejére, Metky István II. ker. vérhalom-dülőben fekvő 6443—6476/1—2. hrsz. ingatlanának félrésze Metky-testvérekre (örökség), Griller Ferencz III. ker. zöldmáli dülőben fekvő 5899. hrsz. telkének $^7/_{32}$-ed része 300 koronáért György Sándorra, Mattmann Lipót I. ker. Istenhegyen fekvő 9698. hrsz. telkének részei Mattmann-testvérekre (örökség), Koller Ádámné I. ker. kutvölgyben fekvő 3829., 3807., 2879. és 8909. hrsz. telkeinek részei kiskoru Koller Imrére. — *Ó-Budán*: Müller József III. ker. testvérhegyen fekvő 3138. hrsz. telke 800 koronáért Haszmann Györgyre, Baron Illés Berta III. ker. Ó-Budán fekvő 134., 364. hrsz. telkének részei 2300 koronáért Baron Lipótra, Auernek György és neje III. ker. Filatori dülőben fekvő 6479—80. hrsz. telke 3200 koronáért Reiffer Istvánra, Diamant Berthold III. Remetehegyen fekvő 1993—96. hrsz. telkének felerésze 1200 koronáért Krausz Ferencz és nejére, Rieder Sebestyén és Katalin III Ürömhegyen fekvő 4525 hrsz. telke 1190 koronáért Kroninger Ferencz és nejére, Lindmayer Mártonné III. Péterhegyen fekvő 5472—73 és 7278 és 80. hrsz. telkének felerésze 1050 koronáért Molnár Endre és nejére, id. Frühling Antal III. Homokos dülőben fekvő 608—609 és 8147/1., 8148/1. hrsz. telkének felerésze Frühling testvérekre (örökség), Schmidt Antal III. Táborhegyen fekvő 2455—56. hrsz. telke Schmidt Lőrinczre (örökség), Koller Mátyás III. Solmár völgyben fekvő 4255—56/1 hrsz. telke Koller Sebőre és testvéreire (örökség.) — *A pesti oldalon:* Budánszky Lajos IX. ker. Ferencz-körut 43. sz. háza 346.000 koronáért az egyesült budapesti fővárosi takarékpénztárra, Lisztl József X. ker. Zsivora-utcza 4/6. számu házának fél része Lisztl Éva, Teréz, Borbála és Mártonra (örökség), Burg Ferencz X. ker. kőbányai óhegyen fekvő 6993/2/6. és 7994/4hrsz. telkének részei Burg Ferencznére (ajándék.) Malits György VI. ker. Bajnok-utcza 13. sz. házának része Agorás Pálnéra, Bruder Ármin VI. ker. Damjanich-utcza 27. sz. házának részei 18.000 koronáért Bruder Róza és Klárára, Zuckermann Gyula VIII. ker. Madách-utcza 16. sz. háza Purmann Jenőée (csere.), Purmann Jenő VI. ker. ó-utcza 26. és nagymező-utcza 36. sz. házainak fél része Zuckermann Gyulára (csere.)

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A józsefvárosi jótékony nőegyesület** szép ünnepély keretében 271 iskolás gyermeket látott el téli ruhával, a Rökk Szilárd-utczai elemi iskolában. Az ünnepélyen megjelent *Berzeviczy* Albert v. b. t. t. orsz. képviselő és neje, dr. *Ebner* János és neje, az egyesület elnöknője, dr. *Havass* Rezső iskolaszéki elnök és az egyesület tagjai csaknem teljes számban. Az ünnepélyt a Madách-utczai elemi iskola énnekkara nyitotta meg a Himnusz eléneklésével. *Berzeviczy* és *Havass* Rezső beszédet intézett a felruházottakhoz, majd egy kis fiu és egy kis leány a Madách-utczai iskolából megköszönték az egyesület bőkezüségét. A szép ünnepség a Szózat eléneklésével ért véget.

— **A magyar irók segélyegyletének** alapitói közé a napokban *Szent-Iványi* Zoltán kamarás (Budapest) és *Karczag* István jószágbérlő (Keszhely) léptek, négy-négyszáz korona befizetésével.

— **A sárospataki vörös kereszt-egylet** választmánya kéri mindazokat, kik augusztus, szeptember, október hóban sorsjegyeket kaptak, hogy a jótékony czél érdekében azok értékét az elnökségnek Sárospatakra beküldeni sziveskedjenek.

SPORT.

— **A magyar uszó-egylet** ez évi deczember 22-én délután 6 órakor a *Rudasfürdőben* uszóversenyt rendez, feltételei a következők: I. Plunging handicap. II. 100 m. handicap. III. 500 m. handicap. IV. Ifjusági 100 m. handicap 15 éven aluliak részére. V. Ifjusági 500 m. handicap 15 éven aluliak részére. VI. Senior-verseny. 25 éven felülieknek. VII. Waterpolo match. Zárlat ez év decz. 15-én este 7 óra Füzeséri Árpád titkárnál az *Octogon* kávéházban.

TÖRVENYSZÉKI CSARNOK.

— **A biróságok köréből.** A király *Lenk* Gyula itélőtáblai birói czimmel és jelleggel felruházott budapesti büntető törvényszéki birót a budapesti itélőtáblához biróvá kinevezte.

GYÁSZROVAT.

Báró Lévay Henrik, főrendiházi tag, az első magyar általános biztositó társaság egyik megalapitó és hosszu időn át volt vezérigazgatója, vasárnap este 76 éves korában Budapesten hirtelen elhunyt.

Báró *Lévay* Henrik 1826. április 16-án Jankováczon, Bácsmegyében született. Ifjusága a szabadságharcz idejére esett; egy honvéd-vadász-zászlóaljban szolgált, hol csakhamar hadnagygyá lépett elő. A szabadságharcz előtt a kereskedelmi tanulmányokat Bibanco intézetében Pesten végezte volt. A szabadságharcz lezajlása után pedig polgári pályáját folytatta. 1850-ben a «Riunione Adriatica» biztositó intézet pesti képviseleténél müködött mint felügyelő; ez időben támadt azon eszméje, hogy Magyarországot az idegen biztositó-társaságok egyedárusága alul felszabaditsa; és igy az ő fáradhatatlan buzgalmának köszönhető az első magyar általános biztositó társaság megalkotása, melynek alapitó közgyülése 1857 julius 15-én tartatott meg; e közgyülésen a társaság vezérigazgatójává választatott s e minőségben 40 évig az intézet élén állt. A magyar tudományos akadémiánál 10.000 forintos alapitványt tett, melynek kamataiból felváltva, különféle tárgyu kérdésekre tüzetnek ki jutalmak; alapitó tagja továbbá a magyar iró segélyegyletnek, melyre 5000 forintos alapitványt tett és a magyarországi hirlapirók nyugdijintézetének; pénztárnoka volt a Petőfi-szobor bizottságának és az ő pénzügyi tevékenységének köszönhető a szobor létesitése. Elnöke annak a bizottságnak, a mely a Kisfaludy-társaság tagjainak mellszobrait állitja fel. Kemény János halála után a társaság könyvkiadó bizottságába választatott. Az általa alapitott társulat huszonöt éves jubileuma alkalmából 10.000 forintos alapitványt tett a siketnémák országos alapjához, továbbá Győrmegyében 10.000 forin-

os alapitványt a megyebeli tisztviselők segélyezésére Születésnapja 71-ik évfordulója alkalmából a hét pesti árvaháznak 35.000 koronát ajándékozott és hazánk számos kulturális és közhasznu intézményeit adományaival támogatta. Alelnöke volt a nemzeti szinház nyugdijintézetének, választmányi tagja volt az országos honvédbizottságnak, tagja a magyar földhitelintézet felügyelő bizottságának, stb. Érdemei elismeréseül 1868-ban a királytól «kisteleki» előnévvel magyar nemességet, majd 1886. deczember 15-én főrendiházi tagságot nyert. 1868 óta birta a harmadosztályu vaskoronarendet és az olasz koronarend középkeresztjét. 1897. április 22-én a király által a bárói rangra emeltetett. 1895-ben mezőgazdasági bajaink orvoslásáról, továbbá a három nyelven megjelent «Nemzetgazdasági Almanach»-ba «A biztositási ügy hazánkban» czimmel irt értekezést. Az utóbbiért kapott 42 forint tiszteletdijat 200 forintra kiegészitette és ez összeggel a Kisfaludy-társaságnál tett alapitványát növelte. A főrendiház naplóbiráló és pénzügyi bizottságának volt tagja.

Csukási Mór a *Makói Hirlap* felelős szerkesztője e hó 13-án a reggeli órákban, életének 45-ik évében, hosszas betegség után elhunyt Makón.

Gróf Gyürky Ábrahám volt főrendiházi tag és országgyülési képviselő tegnap szivszélhüdésben hirtelen meghalt.

Gróf Gyürky Ábrahám, szül. Kis-Terennén 1836 január 29. A katonai pályára lépve, 1856. Morva- és Oláhországban a 8. sz. dsidásezredben mint hadnagy szolgált, 1866. a porosz és olasz háboruban mint önkéntes huszárfőhadnagy vett részt. Itt szerzett érdemeiért 1867. grófi rangra emeltetett. 1862. kamarás, 1872 április 6 án Nógrád vármegye főispánjává neveztetett ki. 1881-ben a Lipót-rend középkeresztjét nyerte. 1884-ben v. b. t. tanácsossá lőn kinevezve. Egy ideig Nyitra vármegye főispánja is volt. Tagja a porosz Johannita-rendnek. 1891-ben lemondott Nógrád vármegye főispánságáról és a losonczi kerületben képviselővé választatott. A szabadelvü párthoz csatlakozott, de a közigazgatási vita alkalmával kilépett a pártból. Az 1892—97-iki országgyülésen a losonczi kerületet képviselte.

TÁVIRATOK.

Páris, decz. 15. Több lap jelenti Konstantinápolyból: *Constans* franczia nagykövet most lépéseket tesz azon czélból, hogy a török államszolgálatban álló francziáknak a nekik több hónap óta járó fizetéseiket kifizessék. Constans továbbá több örmény diáknak, a kiknek a török kormány eddig nem engedte meg, hogy Francziaországba utazzanak, erre a czélra utleveleket állitott ki.

Washington, decz. 15. *Roosevelt* elnök véglegesen *visszautasitotta Carnegie ajánlatát*, a ki 10 millió dollárt ajánlott fel a közoktatásügy előmozditására. Az összeget az aczéltrust kötvényeiben fizette volna le és a kormánynak köteleznie kellett volna magát, hogy a kötvényeket bizonyos időn át birtokában tartja. Azt hiszik, hogy épen ez a föltétel adhatott volna okot kritikára.

A transzváli háboru.

Pretória, decz. 15. Kohlenbrander és Dawkin osztályai Transzvál északi részében folytattak hadmüveleteket, melyek közben fogságba ejtették Badenhorst parancsnokot, ennek két hadsegédét és Larose taborparancsnokot, továbbá 10 embert, köztük Devos hadsegédet, a kit Botha küldött ki Lomelóból remondákkal.

Az orosz nagyherczeg Berlinben.

Berlin, decz. 15. *Alexandrovics Mihály* orosz trónörökös-nagyherczeg ma este 7 órakor Vilmos császár különvonatán Berlinbe érkezett. A pályaudvaron nagy fogadás volt. *Vilmos* császár orosz dragonyos egyenruhájában jelent meg. Nagyon szives üdvözlés, csókok és kézszoritás után és a jelenlevő herczegek és méltóságok bemutatása után a császár és a nagyherczeg, nagy közönség élénk üdvözlése közt, egy másik különvonaton Wildpark-állomásra utaztak, a hova 8¼ órakor érkeztek. Itt ujabb katonai fogadás volt, melyen Eitel Frigyes herczeg is részt vett. A fejedelmi személyek ezután az uj palotába hajtattak.

A román felirat.

Bukarest, decz. 15. A király ma a kamara küldöttségét fogadta, mely átnyujtotta a parlamenti ülésszak megnyitása alkalmából küldött királyi izenetre a kamara által elfogadott válaszfeliratott. A küldöttség vezetőjének beszédére a király igy válaszolt:

Odaadásuk kifejezésének őszintén örvendek és boldognak érzem magam, hogy láthatom, hogy a kamara a mostani törvényhozási cziklus elején kifejezett üdvös el vekhez ragaszkodik. Az állam pénzügyeinek konszolidálódása, a melyen egész jövőnk alapszik, belátó és bölcs intézkedések tárgya és a legfőbb czél kell, hogy legyen, a melynek elérésére minden erőnket irányitani kell. A pénzügyi programm határozott végrehajtása már áldásos gyümölcsöket termett. A közgazdasági élet terén máris mutatkozik bizonyos javulás, a közhitel lépésről-lépésre visszanyeri előbbi szilárdságát, kivül és belül bizalom uralkodik. Ezek a kielégitő eredmények annak az önfeláldozásnak köszönhetők, a melylyel önök a kormányom által kijelölt uton haladtak. Ezek az eredmények bizonyára buzditani fogják önöket, hogy tovább is eltökélten haladjanak azon az uton, hogy az orvoslás munkáját befejezve lássuk. Köszönöm a királyné iránt, irántam és családom iránt kifejezett szives jókivánságaikat és drága román hazánk erősitése érdekében kifejtett minden fáradozásukat.

A közönség köréből.

A közeledő ünnepekre

alkalmas ajándékul ajanlhatók **a földmivelésügyi magyar királyi miniszterium** felügyelete alatt álló és a **Magyar Bortermelők Országos Szövetkezete** által vezetett

M. kir. országos központi mintapincze

elsőrendü palaczkborai.

Minden egyes palaczk nyakán a mintapincze védjegye van alkalmazva akként, hogy ez a palaczk felbontásával szükségképen megsemmisittetik, minél fogva csakis védjegyünkkel ellatott palaczkok tartalmáért szavatolunk. Kisebb póstacsomagokra terjedő megrendelések is a központosabban és késedelem nélkül teljesittetnek.

Elárusitó főraktár: Budapest, V., Akadémia-utcza 8.
(Telefon 36—43) 42718

Budapesti fiókok: IV., Egyetem-utcza 3. sz. (Telefon 712.) és VI., Teréz-körut 3. (Telefon 27—06.)

Árjegyzékek kivánatra készséggel bérmentve küldetnek.

Most jelent meg!

PUSZTULÓ GENTRY

EGY KÖTET ELBESZÉLÉS

IRTA **GOTTIER LAJOS.**

Ára 3 korona.

Megrendelhető az Egyetértés kiadóhivatalában.

Ugyanott kapható GOTTIER LAJOS:

MULATÓ GENTRY és BUSULÓ GENTRY

czimü elbeszélések.

Egy-egy kötet ára 3 korona.

A három kötet együtt rendelve csak 6 kor.

KÖZGAZDASÁG.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **A tiszavölgyi társulat** közgyülése tegnap délelőtt ment végbe, a vármegyeháza nagytermében, gróf *Andrássy* Aladár elnöklése mellett. Az évi jelentést, a melyet már tegnap közöltünk, *Fekete* Márton titkár terjesztette elő. A közgyülés a jelentést egyhangulag tudomásul vette s az érdekeltségi képviseletbe, a most kilépettek helyébe beválasztotta: gróf *Wenckheim* Frigyest, gróf *Tisza* Istvánt, *Ladics* Györgyöt, *Keller* Imrét, *Kovách* Bélát és báró *Drechsler* Lajost.

* **A tiszai ármentesitő társulat** közös nyugdijintézete e hó 14-én tartotta évi közgyülését, a melyen gróf *Mailáth* József elnökölt. Az 1900. évi számadás szerint a tiszta vagyon — mely csekély kivétellel magyar földhitelintézeti záloglevelekben van elhelyezve — 835.472 koronát tesz ki. Az 1902. évi költségvetés 53.205 k. bevétel és 16.756 k. kiadással állapittatott meg. Ujból megválasztattak: elnökké gr. *Mailáth* József, alelnökké *Csávossy* Béla, a nyugdijbizottság tagjaivá: *Hieronymi* Károly, gróf *Lónyay* Gábor, *Urbán* Iván és *Ladics* György, továbbá az elhunyt *Harsányi* Menyhért tag és jegyző helyébe, kinek érdemeit a közgyülés jegyzőkönyvileg örökitette meg, *Keller* Imre. A nagy virágzásnak indult intézet közgyülése hálás köszönetét nyilvánitotta gróf *Mailáth* József elnöknek, a központi nyugdijbizottság tagjainak és az intézet megalkotójának *Darányi* miniszternek, a ki az intézet müködését kezdettől fogva a legélénkebb figyelemmel kiséri. *Szilágyi* Zsigmond azon inditványát, hogy a nyugdijintézet életbelépte előtti összes szolgálati idő beszámittassék, a közgyülés indokoltnak és méltányosnak találván, kimondotta, hogy a midőn a közös nyugdijintézet mérlege 4½ év mulva mathematikailag ujból megállapittatik: a kiszámitás ezen inditvány figyelembevételével ejtessék meg.

IPARÜGYEK.

— **A balesetek statisztikája**. Szomoru statisztikát tett közzé a kereskedelmi miniszter egy 28 ivnyi kötetben. Arról számol be, hogy hány baleset érte a munkás népet munkája közben. Megtudhatjuk ebből a statisztikából, hogy a magyar korona országainak gyáriparában az 1900. év folyamán 12.775 hivatásból eredő baleset fordult elő, melyek közül 12 265 (96·01%) a tulajdonképeni Magyarországra, 510 (3·99%) pedig Horvát-Szlavonországokra esett. Az összes sérülésekből 12.185 (95·38%) a férfi és 590 (4·62%) a női munkásokat sujtotta. A sérülések mérve szerint való nagyobb csoportokat tekintve, azt látjuk, hogy az összes sérülések 39·31%-a (5022 eset) 8 napnál rövidebb tartalmu munkaképtelenséget okozván, könnyü lefolyásu volt, a mivel szemben a 8 napnál hosszabb munkaképtelenséget okozott sérülések 7365 öt (57·65%) tettek; 234 esetben (1·83%) a gyógyulás tartama megállapitható nem volt, 154 esetben (1·21%) pedig a sérülés a sérült halálát okozta.

Az *iparfelügyelői kerületek közt* a balesetek száma tekintetében a legkiterjedtebb gyáriparu budapesti kerület áll az első helyen, melynek területén 4735 (37·06%) gyáripari baleset fordult elő. A többi iparfelügyelői kerületek egyikében sem történt külön-külön véve ezer baleset, közöttük is a sérülések csekély számánál (115 eset, 0·90%) a legutolsó helyen áll az igen kis gyáriparral biró marosvásárhelyi kerület. Az egyes iparágakat tekintve azt találjuk, hogy a vas- és fémipar 2227 (17·47%) sérülésével az első helyen áll, ezt követi a jármüvek ipara (2163 eset 16·95%), majd a faipar (1948 eset 15·25%) és az épitőipar (1503 eset 11·76%); a vas- és fémiparban különösen a vasgyárak, a jármüvek iparában a nagy waggon- és hajógyárak, a faiparban a fürésztelepek, az épitőiparban pedig a fővárosi nagy épitkezések okozzák a sérülések kiemelkedő nagy számát.

A *balesetek különböző módjai* között a zuzódás folytán bekövetkezett sérülések voltak a leggyakoribbak, a mennyiben az összes balesetek 53·04%-a a test valamely részének összezuzásából eredt. A zuzódás mellett még a vágás (23·08%) játszik jelentékenyebb szerepet, mig ellenben a törés, az égés vagy robbanás, a mérgezés, a megfulladás és az egyéb vagy ismeretlen okok már alig egynehány százaléknyi részvételt mutatnak. A különböző módon bekövetkezett balesetek legnagyobb része, vagyis az összes számból 10.120 (79·22%) a végtagokon okozott sérülést, a mi természetes, mivel munka közben a végtagok, főként a dolgozó kezek vannak leginkább veszélyeztetve. A fejen történt sérülések is jelentékeny számuak, a mennyiben 1513 baleset (11·84%) a fejen okozott sérülést s ezek közül is csaknem felerész (691) a szem megsérülésével járt. A törzsön, a test egyéb részein stb. történt sérülések már csak 3—4%-ot tesznek.

A *balesetek legnagyobb arányban* a 20—30 és a 30—40 éves munkásokat sujtották, az előbbiekre ugyanis 4247, az utóbbiakra 2943 sérülés esett, a mi együttvéve 56·14%-ot tesz. Az élet delén álló munkások e nagy aránya onnan magyarázható, hogy gyári munkásaink legnagyobb hányadát az ily legjobb munkabiró korban levő munkások képezik s ezek végezik gyárainkban a legnehezebb és legveszélyesebb munkákat. Az özvegyek vagy elváltak sérülései csak igen szórványosan fordultak elő.

Magára a *sérülés okára* vonatkozólag az adatok azt mutatják, hogy gyárainkban a legtöbb baleset a különböző munkagépeknél történt, a mely gépek 2878 (23·46%) sérülést idéztek elő. E sérülések közül is a javarész a munkagépek legveszedelmesebb nemére: a fa- és fém-megmunkáló gépekre esett. Jelentékeny számu sérülés (2542) történt még az anyagok vagy készitmények fel- és lerakásánál vagy azok szállitásánál, továbbá a kézi szerszámmal való munkánál (1997) és sulyos tárgy leesése folytán (1611).

A baleset-statisztikai adatgyüjtés kiterjedt arra is, hogy a *sérültek baleset ellen biztositva voltak-e* és pedig milyen módon. Ez irányban az adatok azt mutatják, hogy az összes sérülteknek valamivel több mint fele 6728 (52·67%) a balesetbiztositás jótéteményét élvezte; ezzel szemben 6047 (47·33%) sérült baleset ellen biztositva nem volt. Az a tény, hogy a nem biztositott sérültek aránya a biztositott sérültek hányadát csaknem eléri, mutatja, hogy a balesetbiztositás törvényes behozatala mily sürgős volna.

Felelős szerkesztő: ***Dienes Márton.***

Tulajdonos és kiadó:

„Egyetértés" Hirlapkiadó, Irod. és Nyomda-Részv.-társaság.

Igazgató: ***Erdős Armand.***

Napirend 1901 deczember 16.

Naptár: Hétfő, deczember 16. — Róm. kath.: Özséb vt. — Prot.: Albina. — Görög-orosz: (deczember 3.) Szofoniász. — Zsidó: Tebbeth 6 — Nap kél: 7 óra 28 perczkor, nyugszik 3 óra 52 perczkor. — Hold kél: 10 óra 24 perczkor délelőtt, nyugszik: 9 óra 32 perczkor este.

A pénzügyminiszter fogad délután 4 órakor.

A főváros magánépitési bizottságának ülése délután 5 órakor az uj városházán

A m. tud. akadémia harmadik osztályának ülése és összes ülése délután 5 órakor.

Jótékonyczélu müvészestély a fővárosi vigadóban.

Irodalmi est a ref. főgimnázium (Lónyay-utcza) dísztermében este 7 órakor.

Mütárgyak árverése az iparmüvészeti muzeumban délután 4 órakor.

A budapesti kávésok és kávéssegédek karácsonyi ünnepe a Klivényi-féle vendéglőben gyermekek felruházásával kapcsolatban.

Nemzeti muzeum: Természetrajzi tár délelőtt 9 órától délután 1-ig. Többi tárai 1 korona belépődij mellett megtekinthetők.

Országos képtár és metszetkiállitás az akadémiában d. e. 9—1-ig.

Iparmüvészeti társulat karácsonyi bazárja zárva.

Technologiai muzeum d. e. 9—1 óráig.

Mezőgazdasági muzeum zárva.

Az Akadémia Goethe szobája délelőtt 10—12-ig.

Téli tárlat a városligeti müesarnokban d. e. 9 órától délután 4 óráig. Belépődij 1 korona.

Nemzeti Szalon állandó képkiállitása (Ferencziek-tere 9. sz.) d. e. 9 órától este 8-ig. Belépő dij egy korona.

Museumi könyvtár d. e. 9—1-ig.

Akadémiai könyvtár d. u. 3—7-ig.

Egyetemi könyvtár d. e. 9—12-ig és délután 3—8-ig.

Az uj országház kupolacsarnoka és lépcsőháza d. e. 10—1 óráig 40 fillér, azontul este 6 óráig 1 korona.

Állatkert nyitva egész nap. Belepti dij 30 kr.

Egyetemi füvészkert (az üllői-uton) nyitva d. e. 8—12-i és d. u. 2—6 óráig

A m. kir. központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térkép-gyüjteménye nyitva 10—1-ig.

Magyar kir. kereskedelmi muzeum. *Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár* V., váczi-körut 32. szám. Hivatalos órák 9—2-ig. *A hazai termékek állandó kiállitása és a kereskedelemtörténeti gyüjtemény*, továbbá a *háziipari kiállitás* (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban. Nyitva: 9—12-ig és vasárnap d. e. 9 órától 13-ig. — A *külföldi kirendeltségek* központi üzletvezetősége (magyar kereskedelmi részvénytársaság V., váczi-körut 32.)

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ.

Évi bérlet 210.

Budapest, 1901 decz. 16-án.

Karácsonyi álom.

Betlehemes játék 3 felvonásban, előjátékkal. Irta: Gárdonyi G. A kisérő zenéjét szerzette Szabados Béla.

Személyek:

János } betlehemesek	Körösmezei
Máté	Hetényi
Pétör	Latabár
Jancsi	Rózsahegyi
Ábris	Sándor
Magda	Ligeti
Zsuzsi	Márkus
Egy asszony	Demjén
Gáspár	Szacsvay
Menyhért	Iványi
Boldizsár	Mihályfi
A királyné	Lendvayné
Tücsök	Náday B.
Karakalem	Vizvári
Abradir	Egressy
Ordas	Gál
Egy miniszter	Paulay
Csóka	Falndi
Bertalan	Gabányi
Boris	Rákosi
András	Gyenes
Csurka	Rózsahegyi
Pogány főpap	Pálfi
Egy pap	Dalk
Gyöngyike	Marothy M.
Egy tiszt	Gonda
Mária	Hegyesi
József	Ujházi

Kezdete 7½ órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, 1901 decz. 16-án.

Katalin.

Eredeti nagy operett 3 felvonásban, egy változással. Irta: dr. Béldi Izor. Zenéjét szerzette: Fejér Jenő

Személyek:

II. Katalin	Hegyi A.
Gróf Gurackij	Kenedich
Télémaque	Németh
Germain	Küry
Anica	Bojár
Buranov hg.	Szabó
Trojkov F.	Tollagi
Ivanov A.	Nagy
Gr. Sunderland	Ujvári
Dacskov	Havasi
Sunderland grnő	Rózsa
Buranov hgnő	Nyári
Egy tánczosnő	Kápolnai
Gregor	Kiss
Első tiszt	Szerdahelyi
Második tiszt	Delli

Kezdete 7 órakor.

Fővárosi gyermek-szinház.

Rottenbiller-utcza 37/6. sz.

Igazgató Feld Zsigmond.

Budapest, 1901 decz. 16-án.

Zárva.

KISFALUDY SZINHÁZ

Budapest, 1901 decz. 16-án.

Zárva.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Évi b. 143 Havi b. 9.

Budapest, 1901 decz. 16-án.

Fidelio.

Nagy opera 2 felv. Zenéjét szerzette Beethoven. irta Treischke. Ford. Lengei.

Személyek:

Fernando	Kornai
Pizarro	Ney D.
Florestán	Broulik
Leonora	Diósyné
Rocco	Szendrői
Marcellina	Szilágyiné
Jaquino	Kiss

Kezdete 7 órakor.

VÍG-SZINHÁZ.

Budapest, 1901 decz. 16-án.

A páholy.

Bohózat 3 felvonásban. Irták: Lauffs és Krantz. Magyarositotta: Kabos Ede.

Személyek:

Lipóczi Józsiás	Hegedüs
Klára	Nikó
Lili	Aranyosi
Kéri Annuska	Fábián
Hidas Bálint	Tapolczai
Éva	Gazsi
Csiz Pepi	Szerémy
Dinszky Caesár	Győző
Földes Dénes	Bihari
Paludán Mózes	Vendrei
Paludánné	Rostagni
Rendőr	Dayka
Borbála	Makróczyné
Bolti szolga	Makróczy

Kezdete 7½ órakor.

Uránia

Magyar tudomanyos szinház.

Budapest, 1901 decz. 16-án.

A hadsereg.

Kezdete ½8 órakor.

VÁR-SZINHÁZ.

Budapest, 1901 decz. 16-án.

Zárva.

MAGYAR SZINHAZ.

Budapest, 1901 decz. 16-án.

Florodóra.

Énekes játék 4 képben. Irták: Owen Hall, Paul Robens és Ernest Boyd-Jones. A magyar átdolgozást Bálint D. készitette. Az énekszövegeket Mérei Adolf irta. A zenét Leslie Stuart szerzette.

Személyek:

Cyrus Gilfain	Szilágyi
Angela	Turcsányi
Donegal Arthur	Palásthy
Lady Holyrood	Margó
Frank Abbot	Dalnoky
Tweedlepunch	Sziklai
Leandro	Szadai
Pym	Iványi
Langdale	Delli
Dollores	Bolgár
Vallida	Almássi I.

Kezdete 7½ órakor.

Szinházi játékrendek.

A m. kir. operaház müsora: *Kedden* Lohengrin. *Szerdán* nincs előadás. *Csütörtökön* Mignon. *Pénteken* nincs előadás. *Szombaton* Tristan és Izolde.

A nemzeti szinház müsora: *Kedden* Medea. *Szerdán* A nagymama. *Csütörtökön, pénteken* Karácsonyi álom. *Szombaton* A vörös talár. *Vasárnap* d. u. A vasgyáros, este Karácsonyi álom.

A várszinház müsora: *Kedden* Az agglegények. *Szerdán* Kukuska (opera). *Csütörtökön* A csók.

A népszinház müsora: *Kedden* Boszorkányvár. *Szerdán* Flórika szerelme, *Csütörtökön* A modell. *Pénteken* Hoffmann meséi. *Szombaton* Katalin, *Vasárnap* d. u. Karácsony, este Katalin.

A vigszinház müsora: *Kedden* és *szerdán* A páholy. *Csütörtökön* A zsába (először.) *Pénteken* A zsába. *Szombaton* A zsába. *Vasárnap* d. u. Oeskay brigadéros, este A zsába.

A magyar szinház müsora: *Kedden* Florodora. *Szerdán* New-York szépe. *Csütörtökön* New-York szépe. *Pénteken* Vesta-szüzek. *Szombaton* Vesta-szüzek. *Vasarnap* d. u. Svihákok, este Vesta-szüzek.

Az Uránia-szinház müsora: Egész héten A hadsereg.

Fővárosi Orfeum

(Nagymező-utcza 17.) 42531

Ma először föllép az ausztráliai kreolnő

MORCASCHANI

továbbá:

MILLA BARRY

(21-ig, tovább szerződtetett)

Borg testvérek

svéd duettisták.

Thomsen, Modl József, Morton és Elliot, The Haytons.

½9 órakor:

Tarka Szinpad.

11 órakor:

Az angyalvadászok

A télikertben reggel 5-ig **Vörös Elek** hangversenyez

SOMOSSY-MULATÓ

Király-utcza 71. sz.

SOMOSSY KÁROLY igazgató.

Ma

Carola Czeczilia

legujabb dalai

és a nagy müsor összes müvészeinek fellépte.

Minden vasárnap és ünnepen délutáni előadás igen mérsékelt árak mellett.

A kávéházban minden este **Dajna Balogh Rudi** zenekara játszik.

A KRONDORFI A LEGJOBB NYÁLKAOLDÓ GYÓGYVIZ.

Karácsonyi vásár!

leszállitott árak mellett.

Tulhalmozott raktár

legfinomabb bel- és külföldi dus aranyozással, remek szép festésü 42651

porczellán étkező

teás-, kávés- és mosdó-készletek

rendkivül olcsó

komplett 6 személyre, dusan aranyozott és remek festésü

Étkezőkészlet	6.50	Teakészlet finom	3.75
		Rococo	4.75
		Kávékészlet	3.75
Étkező modern	8.50	Mocca platauval	4.50
		Függőlámpa majolika	4.75
Étkező rococo	10.50	Mosdó, finom	4.50
		Üvegkészlet csiszolt, vésve	9.50

Étkező 12 személyre 25, 30 és 35 frt.

Nagy választék rendkivül **szép és olcsó**

majolika vázák és falitányérok.

ORTNER REZSŐ és Társa

Teréz-körut 32. Sarokűzlet

Vidéki rendelésnél kérjük a vasutállomást.

Halálos itélet!

„MORT"

poloska-irtó szesz

kiválóan sikerült vegyi összetételénél fogva, fölülmulja az összes eddig létező szereket, amennyiben nemcsak a poloskát, hanem azok petéit is végegesen kiirtja, a „MORT" legcsekélyebb foltot sem hagy hátra, tehát még a legfinomabb butoroknál és tapétáknál is bátran használható.

Egy üveg ára 40, 80, 120 és 250 fillér.

„MORT" mindennemü rovartirtópor.

Poloskák, bolhák, legyek, szunyogok stb. legbiztosabban ható ellenszere. — **Ezen por kiváló szolgálatot tesz moly elleni védekezésnél.**

Egy doboz ára 40, 80 és 160 fillér.

„MORT" csotány és svábbogárirtó por

az egyedüli szer, melynek segitségével ezen kellemetlen férgeket 1—2 nap alatt teljesen kipusztithatjuk. — **E porral kezelt helyiségekben a féreg nem mutatkozik többé! Nem mérges!**

Egy doboz ára 40, 80 és 160 fillér.

Gyár, főraktár: 11491

MAJTHÉNYI BÉLA

droguista és vegykészitmenyek üzletében

Budapest, IV., Egyetem-utcza 11.

(a Gróf Károlyi palotával szemben)

a m. kir. honvéd csapatok és intézetek szerz. szállitója.

Mindennemü bel- és külföldi gyógyáru különlegességek, angol- és franczia illatszerek és pipereczikkek, vegykészitmenyek, háztartási, gazdasági és állatgyógyászati czikkek raktára.

Padlófényesitő szerek.

Tea, rum, cognac, cacao és csokoládé.

Rum és likör késziteséhez való anyagok.

Legjobb karácsonyi ajándék jó gyermekeknek

Az „ATHENAEUM" részv.-társ. kiadásában megjelent és kapható:

HOFFMANN FERENCZ közkedveltségü ifjusági iratai.

1. A tengeren tul. — 2. Vidor Ferkó. — 3. A milliom. — 4. A bünhődés. — 5. A becsület utja. — 6. A milyen az ur, olyan a szolgája. — 7. A szokás hatalma. — 8. Tiszteld atyádat és anyádat. — 9. A becsületszó. — 10. A helgolandi fiu. — 11. A hü sziv. — 12. A jó tett is meghozza kamatjait. 13. A két hü barát. — 14. A magas északon. — 15. A megtért. — 16. A munka jutalma. — 17. A szenvedések iskolája. — 18. A testvérek. — 19. Anyai szeretet. — 20. Az életbiztositás. — 21. Az igazság napfényre jő. — 22. Az Inka kincse. — 23. Egy fedél alatt. — 24. Egy levél a szent irásból. — 25. Hüség és álnokság. — 26. Ki mint vet, ugy arat. — 27. Királyfi. — 28. Loango. — 29. Mylord Cat. — 30. Próbák. — 31. Szegény és gazdag. — 32. Ahol legnagyobb a veszély, legközelebb a segély. — 34. Az árvák. — 35. A látszat csal, az igazság győz. — 36. Négerélet. — 37. Külső fény és belső érték. — 38. A ki mer, az nyer. — 39. Testvéri szeretet. — 40. Áldás a jó tetten. — 41. Gyermeki szeretet.

Ára egy-egy kemény kötésbe kötött s négy csinos képpel ellátott kötetnek 1 korona.

A karácsonyi könyvpiacz legérdekesebb ujdonsága!

KOMOROVCSÁK KAPITÁNY

Irta

SZÁSZ JÓZSEF

EÖTVÖS KÁROLY előszavával.

16 jellemkép, rendkivül izléses kiállitásu kötetben.

Ára 3 korona.

Kapható az „EGYETÉRTÉS" kiadóhivatalában, Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8.

Magyar királyi államvasutak
budapest-balparti üzletvezetőség.

38923/III. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapest-balparti üzletvezetősége az alább megnevezett vonalak mentén, nevezetesen az állomásokon, fütőházakban, osztálymérnökségeknél, szertárakban, mühelyekben, őrházakban, forgalmi főnökségnél, ugyszintén az üzletvezetőségi épületben elhelyezett szolgálati órák javitására és jókarban tartására nyilvános pályázatot hirdet: és pedig 1902. évi márczius hó 1-től számitott három évi időtartamra.

Az üzletvezetőség szóban levő vonalai e tekintetben a következők:

Budapest nyugoti-pályaudvartól bezárólag Érsekujvárig, balparti körvasut és Párkány-Nána-Garamberzencze (kizárólag), összesen 259 kilométer hosszu vonal és az üzletvezetőségi épület. Jókarban tartandó órák száma 593.

Azon szakórások, a kik a fent megjelölt munkák végzésére vállalkozni óhajtanak, felhivatnak, hogy iparkamarai bizonyitványnyal felszerelt zárt ajánlatukat legkésőbb **1901. évi deczember hó 21-én déli 12 óráig** az alulirt üzletvezetőség általános osztályához nyujtsák be a következő czim alatt „Ajánlat órák jókarban tartására és javitására 38923/III. sz.-hoz."

Az ajánlattevők kötelesek folyó évi deczember hó 20-án déli 12 óráig ezen üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál 100 korona bánatpénzt letenni, a pénztári elismervény azonban nem csatolandó az ajánlathoz.

A szerződési feltételek az üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (Budapest, Teréz-körut 62. sz., félemelet 12. ajtó) hétköznapon, a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s magukra nézve kötelezőknek elfogadják.

Az üzletvezetőség fenntartja magának azt a jogot, hogy az ajánlattevők közül szabadon választhasson, esetleg az ajánlattevőktől függetlenül intézkedhessék az órajavitási munkákra nézve.

Budapest, 1901. deczember hó.

Az üzletvezetőség.

STANDARD

életbiztositó társaság Edinburghban, Angolhon.

Alapittatott 1825.

Magyarországi fiók: Budapest, IV., Kossuth Lajos-utcza 4. szám

Standard palota.

Évi bevétel	30.000.000 korona
Kiutalt nyereményrészek	170.000.000 „
Vagyon	240.000.000 „
Halálesetek folytán kifizetve	484.000.000 „

A „STANDARD" kötvényeinek nevezetesebb előnyei:

Kétségtelen biztonság. Alacsony dijak. Szabad világkötvények. Kötvények érvényben tartása dijfizetések elmulasztásánál. Tőkésités és előre megállapitott visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egyévi fennállás után. Szabad háboru biztositás népfelkelők részére. 39552

Dijtáblázatok kivánatra küldetnek.

Használt és uj
pénz-szekrények
rendkivül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrénygyár raktárában. **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 42075

Kárpáti borovicska
valódi, legfinomabb minőségü, kis üstben égetett, állott régi, egyike a legegészségesebb italoknak, kitünő szer gyomorbaj ellen, hathatós étvágygerjesztő, a vesék működésére szerfeletti kedvező hatásu. 5 kilós palaczk, bérmentve, utánvéttel 7 kor. 50 fillér. **Ganovszky Gusztáv**, borovicska-termelő **Szepes-Szombat** (Szepesmegye). 42485

Valódi székely
fenyőpalinkát (fenyővizet) szállit 5 literen felüli mennyiségben vasuton, literenként egy koronáért **Szőllősi Samu, Székely-Udvarhely.** 9632

Használt férfiruhákat
veszek legmagasabb árban. Singer Márkus Lujza-utcza, 3. 9621

Zálogházból
veszek czédulákat.
Karácsonyi és ujévi
ajándékul
eladok 13 latos ezüst
evőkészletet 12 személyre 140 frt, 6 személyre 65 frttól kezdve és feljebb. Mindennemü finom **ezüst tárgyak** barokk és franczia stylusban. Nagy raktár **arany férfi láncz**okból, masszív aranygyürük 6 frt 40 kr, arany férfi órák 12 frt, arany női órák 9 frttól kezdve. 12 darab massiv evőeszköz 6 frt 50 kr. 42230

Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen.

Grünberger A. Béla örökösei
Budapesten Harisbazár.
Városház-tér 9., I. em. 23., uj szám **Váczi-utcza 30.**

Bécsi virstli.
mindennap friss; postacsomagokban való szétküldésre megkezdődött. **Becsi virstli párja 12 kr. Braunschweigi hidegen elvezheto árúja 12 kr. Párizsi kiloja 1 frt. Prágai sonka kiloja 1.15 Prágai füstölt karaj kiloja 1.10.** Becsemegedéseket kér **Steirer Antal** csemege-kereskedő, Budapest, Rózsautcza 9-a. 42581

Nevelőnöket.
okl. magyar, német, angol, franczia tanitónőket, zeneismerettel, minden nemzetségbeli bonneokat és gyermekkertésznőket lelkiismeretesen ajánlok és elhelyezek; félnapokra is. **Szegheőné S. Lujza Budapest, VI., Dessewffy-u. 22.** 42756

Gazdatiszt,
keresztény elmeleti, 18 évi sikeres gyakorlattal, főtiszti minősitéssel, jelenleg állásban, biztositékkal állást keres. Czim a kiadóban. 42821

Felhivás a borvásárló közönséghez.
A Kecskeméti Gazdakör vezetősége megvalósitván ugy a termelő, mint a vevő közönség régi óhaját, saját hatáskörébe felvette a kecskeméti szőlőbirtokosok boreladásának közvetitését. Felhivjuk a borvásárló közönség becses figyelmét, hogy ebbeli szükségleteik fedezése végett teljes bizalommal fordulhat hozzánk, mivel a kör vezetősége csak szőlőbirtokosok borának közvetitését vállalja el. A kör vezetősége a közvetitésért dijat nem számit. Minden levélhez válaszbélyeg kéretik. **A Kecskeméti Gazdakör vezetősége.** 42805

Surányi
szalonczukorka
legfinomabb minőségben **1 kg. 4 kor., 2 kg. 7 kor., 4 kg. 12 kor.** bérmentve utánvétel mellett. Finom, friss **tea-sütemény** is kapható. 42696
Surányi czukorkagyár
Nagy-Surány.

Izzadástól
feldörzsölt, vagy kipállott testrészekre bárhol, viszketegséggel párosult sömörbajoknál, börkütegeknél rögtön hat az
Erényi-féle
Ichtiol-Salicyl.
Néhány bedörzsölés elég. Ára 3 korona utasitással.
Szétküldi:
Erényi gyógyszerész
Szabadszállás.
Főraktár: 40827
Török J. Király utcza 12.

Magyar kir. államvasutak. Üzletvezetőség Debreczen.
30234/II. 1901. sz.

Pályázati hirdetmény.

A Nyiregyháza állomásunkon tervezett 3 méter belső átmérőjü és viz alatti kotrással 11 méter mélységig sülyesztendő vizgyüjtő akna előállitására ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk, melyre a kellőleg kiállitott és felbélyegzett ajánlatok **legkésőbben f. évi deczember hó 28-án déli 12 óráig** a magyar királyi államvasutak debreczeni üzletvezetőségének titkárságánál benyujtandók. Később beérkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatok zárt boritékban küldendők be, mely külszinzése fölött „Ajánlat a Nyiregyháza állomáson épitendő kutakna munkára“ felirással latandók el.

Bánatpénz fejében legkésőbb f. évi deczember hó 27-én déli 12 óráig 300 azaz háromszáz korona teendő le készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban az üzletvezetőség debreczeni gyüjtőpénztáránál. A készpenzben befizetett bánatpénz után kamat nem követelhető. Az értékpapirok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén jegyzett utolsó napi árfolyam szerint, de a névértéket meg nem haladó értékben fogadtatnak el.

A teljesitendő munkákra vonatkozó tervrajz és zárlevél minta az üzletvezetőség pályafentartási és épitési osztályában (Debreczen Piacz-utcza 18. II. em. 19.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlat és az annak mellékletet képezendő költségszámitás szövege megszerezhető.

Az üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közt szabadon választhasson.

Debreczen, 1901. deczember havában.

Az üzletvezetőség.

1734 (Utánnyomás nem dijaztatik.)

Titkos betegségek gyógyitására legjobban ajánlható ezen **tapasztalt specializista**, kinek rendelésein a beteg csakis oly kipróbált gyogyitomódokban részesül, melyeket **mindig** sikerrel alkalmazott **számos évi korházi** és magángyakorlatában.

Med. univ. Dr. FABINYI
emerit. kórházi orvos — Specializista
gyorsan és alaposan gyógyit bármily régi és makacs
titkos betegséget
(hugycsőfolyást sebeket, syphilist stb.).
Impotentiát (férfiui gyengeség)
még idősebbeknél is meglepő eredménnyel, a rendes foglalkozás megzavarása nélkül.
Levelekre dijtalanul válasz. Kivánatra gyógyszerek.
Rendel: d. e. 9—3-ig; este 6—8-ig.
Budapesten, Erzsébet-körut 12. sz. I. em.
(Bejárat a lépcsőnél. — Külön várótermek.) 42120

Magyar királyi államvasutak.
183715/FH. 901. szám. 1732

Hirdetmény.

(Karácsonyi ünnepek alkalmából várható erős személyforgalom akadálytalan lebonyolitása czéljából közlekedő külön személyvonatok tárgyában.)

A karácsonyi ünnepek alkalmából várható erős személyforgalom akadálytalan és rendes lebonyolitása, valamint az utazó közönség kényelme érdekében folyó évi deczember hó 23-áról 24-ére hajló éjjelen a rendes személyszállító vonatokon kivül

Budapest k. p. u.-tól Györig,
Budapest k. p. u.-tól Szabadkáig és
Budapest k. p. u.-tól Aradig külön személyvonatok fognak I., II. és III. oszt. utasokkal közlekedni.

A györi külön személyvonat este 9 órakor indul Budapest k. p. u.-ból és éjjel 12 óra 50 pkor érkezik Györbe.

A szabadkai külön személyvonat este 9 óra 40 pkor indul Budapest k. p. u.-ból és éjjel 3 óra 30 pkor érkezik Szabadkára.

Az aradi külön vonat este 9 óra 25 pkor indul Budapest k. p. u.-ból és reggel 5 óra 39 pkor érkezik Aradra.

Az emlitett vonalok állomásaira utazni szándékozó közönségnek saját érdekében felkéretik, hogy a mondott napon ezen külön vonatokat vegye igénybe, mert csak igy kerülhető el az ezen külön vonatokat követő rendes személyvonatoknál beállni szokott tulzsufoltsággal járó kényelmetlen utazási.

Budapest, 1901. deczember 7.

Az igazgatóság.

(Utánnyomat nem dijaztatik.)

Legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándékok.
Legjobb minőségü bel- és külföldi férfi- és női ruha és télikabát szövetek, valamint női és férfi uti plaidek, valódi himalaya kendők legjutányosabb árak mellett.
Maradékok mélyen leszállitott árban.
Dus választék finom hazai gyártmányu szövetekben.
SEMLER J.
cs. és kir. udvari szállitó posztókereskedésében
Budapest, Bécsi- és Deák Ferencz-utcza sarkán. 42751

Magyar királyi államvasutak.
193780/54593. F. IV. szám. 1738

Hirdetmény.

A kézbesithetlen küldemények és folós tárgyak a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés utján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teher-raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghivatik.

Győr	állomáson	1901.	deczember	16-án.
Nagyvárad	„	„	„	16-án.
Pápa	„	„	„	16-án.
Szabadka	„	„	„	17-én.
Szeged	„	„	„	17-én.
Arad	„	„	„	17-én.
Kolozsvár	„	„	„	18-án.
Kecskemét	„	„	„	18-án.
Debreczen	„	„	„	18-án.
Zágráb	„	„	„	18-án.
Budapest Dunapart	„	„	„	19-én.
Miskolcz-gömöri p. u.	„	„	„	19-én.
Fiume	„	„	„	19-én.
Budapest Józsefváros	„	„	„	23-án.
Pozsony	„	„	„	23-án.
Kassa	„	„	„	23-án.
Pécs	„	„	„	27-én.
Szatmár-Németi	„	„	„	27-én.
Békés-Csaba	„	„	„	27-én.
Budapest nyug. p. u.	„	„	„	30-án.
Ujvidek	„	„	„	30-án.
Eszék	„	„	„	30-án.

Budapest, 1901. deczember havában.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

A MAGYAR KÖNYVTÁR kötött kiadása.
E kiváló gyüjteménynek következő kötetei uj, dombornyomatu egész vászonkötésben is kapható:

Mikszáth Kálmán
Szent Péter esernyője 2 kor. 80 fill.
A JÓ PALÓCZOK 1 kor. 20 fill.
Az Iró dombornyomatu arczképével.

Petőfi Sándor
összes költeményei.
Két kötet, bevezetésekkel, jegyzetekkel, magyarázatokkal és 54 eredeti illustrációval. 5 korona.

Szemere-Maróczi
A SAKKJÁTÉK KÉZIKÖNYVE
1 kor. 20 fill.

Kempis könyve
KRISZTUS követéséről.
Ford.: Pázmány Péter.
Imakönyvszerü fekete kötésben.
1 korona 60 fillér.

Megrendelhető külön-külön
LAMPEL RÓBERT
(WODIANER F. és FIAI)
cs. és k. udv. könyvkereskedésében
Budapest, VI., Andrássy-út 21. sz.
és minden más könyvkereskedésben.

Hirdetések felvétetnek e lap részére a kiadóhivatalban, Papnövelde-utcza 8.

SZABADALOM.
A m. kir. belügyminisztérium által 1900. évi márczius hó 21-én 28872. szám alatt jóváhagyott alapszabályok szerint működő és tagjai fölött fegyelmi ellenőrzést gyakorló 40287

Magyar Hites Szabadalmi Ügyvivők
Testülete
tagjait, kik azonkivül a m. kir. szabadalmi hivatal, illetve a kereskedelemügyi m. kir. miniszter fegyelmi fönhatósága alá is tartoznak, mindennemü szabadalmi és iparvédelmi ügyek elintézésére ajánlja.

A testület tagjai:
Bernauer Zsigmond (Dr. Szilasi és Bernauer), VII., Kerepesi-ut 32. sz. **Bölcskey Pál**, V., Nádor-utcza 34. sz. **Kalmár Jakab (Kalmár J.)**, VII., Kerepesi-ut 44. sz. **Kelemen M. István (Kelemen és tsa)**, VII., Hotel Royal B. **Meller Ernő** VII., Erzsébet-körut 13. **Neufeld Armin** VIII., József-körut 8. sz. **Schön Fülöp (Schön F.)**, VII., Erzsébet-körut 19. **Dr. Szilasi Jakab (Dr. Szilasi és Bernauer)** VII., Kerepesi-ut 32. sz.

Magyar királyi államvasutak.
182908/901. szám.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak kezelése alatt álló helyiérdekü vasutak árudijszabásához tartozó függelék uj kiadása.

1902. évi január hó 1-én a magy. kir. államvasutak kezelése alatt álló helyiérdekü vasutak 1899. évi november hó 1-től érvényes árudijszabásához tartozó „Függelék“ uj kiadása lép életbe s ezzel egyidejüleg a nevezett függeléknek 1901. évi január 1-től érvényes kiadása hatályon kivül helyeztetik.

Ezen függelékben a magy. kir. államvasutak kezelése alatt levő helyiérdekü vasutakon nagyreszt jelenleg is fennálló állandó jelleggel biró dijkedvezmények foglaltatnak, mi mellett azonban egyes tételeknél az illető helyiérdekü vasutakon az adókötelezettség beállta, valamint uj dijképzes folytán kisebb mérvü dijemelések merültek fel.

A függelék közös magyar és német szövegü kiadásban fog megjelenni s a magy. kir. államvasutak igazgatóságánál (Csengery-utcza 33. sz.) folyó évi deczember hó végen példányonkint 50 fillérnyi árban lesz kapható.

Budapest, 1901. deczember 6.

Az igazgatóság.

1736 (Utánnyomás nem dijaztatik.)

Doering karácsonyi doboza.
Tanácsos, nem várni az utolsó pillanatig, ha karácsonyi ajándékához, mint azt a praktikus és józlelésü nők tenni szokták, egy vagy több **karácsonyi dobozt** akar mellékelni. E dobozok tartalmaznak 3 darab valódi **Doering-szappant a bagolylyal**, oly általános tetszésnek örvendenek, hogy a kereslet nem is lehet mindig kielégiteni. Azért tanácsos nem várni az utolsó pillanatig a bevásárlással. Igy tesz az értelmes urnő. — Doering diszes karácsonyi doboza mindenütt kapható áremelés nélkül. 42624

12/15 **BAYER-féle**
Magyar turista-tapasz

tyukszem, börkéreg és börkeményedés
ellen legjobb és legbiztosabb szer.
Egy eredeti tekercs 80 fillér
1 kor. beküldése után bérmentve küld az egyedüli készitő
Vöröskereszt gyógyszertár
Budapest, Andrassy-ut 84.
Kapható gyógyszertárakban és drogueriákban

42481
NÉHÁNY SZÓ A TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltünően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedvei meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori könnyelmüség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen szörnyü állapot megszünjék. Kell lenni valakinek, a ki a fiatalságot a nemi életről jóakarattal, őszintén és behatóan felvilagositsa, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajaikat bátran, tartózkodás nélkül és bizalommal elmondhassák. De nem elég ám ezen bajokat bárkinek elpanaszolni, hanem olyan lelkismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a nemi életre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és az esetleg már meglevő bajokon is tud segiteni, akkor majd megszünik a titkos betegségek létezése.

Ilyen magasztos hivatásu és erre való Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista országos hirü intézete (Budapest, VII., Kerepesi-ut 10), a hol a legnagyobb titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint nő) a nemi életről felvilagositást, a hol a beteg vére és testnedvei megtisztulnak, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a kóranyagoktól, lelki kinjai megszünnek. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ezer betegen biztos és teljes eredménynyel használt gyógymódnál fogva a monarchiában uttörő és egyedülálló. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel, alaposan és gyorsan gyógyitja már sok év óta Dr. Palócz az ő speciális gyógymódjával még a legelhanyagoltabb esetekben is, a bujakóros sebeket, hugycső-, hólyag-, ideg- és hátgerincz-bajokat, az önfertőzés és szifilisz utóbajait, magömlést, elgyengült férfierőt (impotenciát), aranyeret, börbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha valaki bármi okná fogva személyesen nem jöhetne el, akkor sziveson adnak levelere kimeritő, titoktartó választ (a levelhe csak a válaszhelyeget kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kivánatra mindenki visszakapja azokat. Az intezet gyógyszerekről is gondoskodik. A rendelést *Dr Palócz* önmaga és egyedül végzi naponta délelőtt 9 órától délután 6 óráig (vasárnap d. u. 4-ig).

Czim: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.

Most jelent meg
Eötvös Károly munkái
V. és VI. kötete:
Magyar alakok. Kortörténeti rajzok. Emlékezések. A nagy év. Deák Ferencz.
Egy-egy kötet ára diszes vászonkötésben 6 korona.

A legbájosabb hangulatokat varázsolja elénk a mester, amikor emlékeinek gazdag forrásából merit és mesél azon szines, zamatos magyar nyelven, melynek manapság ő a kiváltságos müvésze. A szebbnél szebb képek váltják fel egymást e két kötetben azokból az időkből, melyek még megőrizték a hamisitatlan magyar szellemet és a melyekbe Eötvös Károly müvészetének legnemesebb eszközeivel viszi bele az olvasót.

Eötvös Károlynak 12 kötetre tervezett munkáiból a fenti két kötetet megelőzte

I. és II. **Utazás a Balaton körül.**
III. **A ki örökké bujdosott** és egyéb elbeszélések.
IV. **A két ördög vára** és egyéb elbeszélések.

A 12 kötetre tervezett gyüjtemény ára diszes, aranynyomásu vászonkötésben 72 korona és megrendelhető az „EGYETÉRTÉS“ kiadóhivatala utján 3 koronás havi részletfizetés mellett. Tessék az itt következő rendelőlapot kivágni és aláirva az

Egyetértés
kiadóhivatalához
Budapest, IV. Papnövelde-utcza 8. beküldeni.

ITT LEVÁGANDÓ.

Rendelő-lap.
Alulirott ezennel megrendelem **az Egyetértés kiadóhivatala utján a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságtól Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.**

Eötvös Károly munkáit,

vászonkötésben 12 kötetben 72 korona vételárért. Tudomásul veszem, hogy eddigele 6 kötet jelent meg s további 6 kötet rövid időközökben ezután jelenik meg. Kötelezem magam a szállitástol kezdve minden hó 1-én 3 koronát a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság pénztárához mindaddig befizetni, mig a teljes vételár kiegyenlitve nincs. A részletfizetések be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszünik. A társaság az elmaradó részleteket költségemen postai megbizással beszedheti. A társaságnak jogában van a részletek be nem tartása esetén a folytatólagos köteteket a részlethátralék pótlásáig visszatartani. **Az első részlet utánveendő.**

Név és állás: .....

Kelet és lakhely: .....

(Olvasható aláirást kérünk.)

Ajándék könyvek!
Az „ATHENAEUM“ részv.-társ. kiadásában a következő főleg leánygyermekek részére ajánlható ifjusági iratok jelentek meg:

Katalin. Regény fiatal leányok számára. Irta Benedek Elek. Ára diszkötésben 6 korona.

Pipiske. Regény fiatal leányok számára. Irta Szabóné Nogáll Janka. Ára diszkötésben 6 korona.

Legkisebb leány. Regény fiatal leányok számára. Irta Gaál Mózes. Ára diszkötésben 6 korona.

Három leány története. Regény fiatal leányok számára. Irta Gyarmathy Zsigáné. Ára diszkötésben 6 korona.

Hajnalka. Regény fiatal leányok számára. Irta Ambrozovics Meszlényi Ilona. Ára diszkötésben 6 korona.

Az Urmandyak kincse. Regény fiatal leányok számára. Irta B. Bütter Lina. Ára diszkötésben 6 korona.

Két sziv. Regény fiatal leányok számára. Irta Andor József. Ára diszkötésben 6 korona.

Tündérmesék a való életből. Irta Ambrozovics Meszlényi Ilona. Ára pompás diszkötésben 6 korona.

Leánytörténetek. Elbeszélések. Irta Halden Erzsébet. Négy szinnyomatu képpel. Pompás diszkötésben. Ára 4 korona 80 fillér.

Kis gazdasszony. Egy leányka naplójából. Irta Szabóné Illésy Piroska. Serdülő leányok számára. Ára angol vászonkötésben 4 korona.

Magyar Nők. Irta Gaál Mózes. Ára csinos vászonkötésben 6 korona.

Galambok. Irta Benedek Elek. Czim sohasem hangzott jobban össze tartalmával, mint ezé. Megható gyöngedség, üditő tisztaság árad felénk minden soraból. Ára diszkötésben 5 korona.

Vadrózsa. Irta Giese Márta. Ford. Sárosi Bella. Képekkel. Ára diszes vászonkötésben 3 korona.

Csudaszép baba kalandjai. Irta Cosmar A. Ford. Sárosi Bella. Ára diszes vászonkötésben 4 korona 80 fillér.

Gyermeksziv rejtelmei. Elbeszélés az ifjuság számára. Irta Montgomery Florencze. A 20. kiadás után angolból forditotta Rauschmann Czecil. Képekkel. Ára diszes vászonkötésben 3 korona 20 fillér.

A tüzhely körül. Elbeszélések. Irta Tóth Pál Goró Lajos 8 eredeti rajzával. Ára kötve 3 kor. 60 fillér. Diszes vászonkötésben 4 korona 40 fillér.

Vilma néni. Mesék és regék. Előszóval elláta Forgó bácsi. Két szines képpel. Ára 2 kor. 40 fillér.

Vilma néni. Ujabb mesék és regék. Képekkel. Ára 2 korona.

Ifjusági Iratok és Képeskönyvek
A Lampel R.-féle (Wodianer F. és Fiai)
cs. és kir. udvari könyvkereskedés
Budapest, VI., Andrássy-ut 21. sz.
karácsonyi ujdonságai az ifjuság számára

Képeskönyvek.

Mindentudó Képeskönyv. Irta Faragó Bácsi (*Faragó József*). Eredeti magyar ujdonság. Hétszázhuszonhat szinnyom. ábrával. **Humoros szemléltető képeskönyv. Ára kötve 8 kor.**

Meggendorfer Tréfás Állatkertje. Ezernél több humoros és meglepő **állatváltozat. Ára 3 k.**

Sokfejüek. Tréfás album, 1536-féleképen változtatható figurával. Meggendorfertől. **Ára 3 korona.**

Csudanéni. Meggendorfer képeskönyve. **Ára 3 korona.**

IFJUSÁGI IRATOK.

Cooper: Az utolsó mohikán. Az ifjuság számára átdolgozta *Mikes L.* 12 egész oldalas képpel. Ára diszes czimképes köt. **4 kor.**

Andersen meséi. Harmadik teljesen uj, bővitett kiadás. Számos képpel és szines képekkel. Forditotta *Mikes Lajos.* **Ára 3 kor.**

Andersen ujabb meséi. Harmadik, teljesen uj, bővitett kiadás. Számos uj képpel és szines képekkel. Forditotta *Mikes Lajos.* **Ára 3 korona.**

Andersen összes művei. Egy kötetben. Száznál több képpel és 8 szines képpel. Ford. *Mikes L.* **Ára 6 kor.**

Serdültebb ifjuság számára.

Kedin Sven: Ázsia sivatagjain keresztül. Világhirü útleirás. Számos képpel és két térképpel. Átdolgozta Dr. *Thirring Gusztáv.* **Ára 6 kor.**

A Magyar Könyvtár Ifjusági Sorozata.
Szinnyomatu boritékban, félbörkötésben.
A legolcsóbb ifjusági iratok.

Rudyard Kipling. *A Dsungel könyve.* A világirodalom legszebb állatmeséi. Számos képpel. Ford. *Mikes L.*, ára 1 k. 60 fill.
H. G. Wells világhirü kalandregényei. Forditotta *Mikes Lajos.*
— *Az időgép* ... ... ára 80 fillér.
— *Dr. Moreau szigete* ára 1 kor. 20 fill.
Ábrányi E.—Gracza Gy. 1848. ára 1 k. 20 fill.
Flammarion. Csillagos esték. Forditotta *Tóth Béla* ... ... ára 80 fillér.
Meyer Konrád. Egy fiu szenvedése. Forditotta *Hevesi Sándor* ... ára 80 fillér.

A serdültebb ifjuság legkedveltebb olvasmánya!

Kis Könyvtár
Szerkeszti **BENEDEK ELEK.**
Egy-egy szám ára 50 fillér.

Karácsonyi számok:
32. *Mosdósy:* Út az ingoványon.
33. *Egri:* Bohókás történetek.
34. *Benedek:* Történetek öreg emberekről.
35. *Csulak:* Mikor iskolába jártunk.
36. *Mosdósy:* A király könyve.
37. *Benedek:* Budapesti gyermekek.
38. *Egri:* Erdőn-mezőn.
39. *Gerő:* Az igazság diadala.
40. Virág Jankó.
41. *Tevelí:* A zászló.
42—43. Aranyszivü Bandi.

Nyomatott Nagy Sándor könyvnyomdájában, Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8., az „Egyetértés“ hirlapkiadó, irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgó-gépein.